

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Beheer en vertegenwoordiging van Naamloze Vennootschappen

Feilen vaak opgemerkt in vennootschapsverdragen

Drie essentiële organen maken de werking van de naamloze vennootschap mogelijk :

de raad van beheer, die gelast is met de zaakvoering;

de commissarissen, die het beheer van de raad controleren;

de algemene vergadering van de aandeelhouders, welke «de uitgebreidste macht heeft om de akten (rechtshandelingen) die de vennootschap aanbelangen te stellen of te bekrachtigen» (art. 70 V.w.).

Benevens deze noodzakelijke vennootschapslichamen voorziet de wet er twee facultatieve :

de gedelegeerde voor het dagelijks beheer (art. 63);

de algemene raad welke uit de verenigde beheerders en commissarissen is samengesteld en waarvan de statuten de bevoegdheden bepalen (art. 68).

Volgens de democratische inrichting van de naamloze vennootschap speelt de algemene vergadering een vooraanstaande rol als wetgevend orgaan; zij kan zelfs binnen de wettelijke perken het vennootschapselijk grondvest t.t.z. de statuten, wijzigen. Zij stelt ook de beheerders aan.

De raad van beheer, uitvoerende macht, is haar ondergeschikt en bezit in beginsel, enkel beheersbevoegdheid.

Het is deze beheersfunctie waarover wij in onderhavige verhandeling uitweiden.

Wij laten buiten beschouwing het probleem van het maatschappelijk voorwerp, gewoonlijk ten onrechte «doel» geheten, — (het doel van de handelsvennootschappen is winst maken, door een in de statuten omschreven activiteit uit te oefenen), — dat weliswaar er nauw mede verknocht is.

Meteen zullen wij een drietal punten aanstippen, op welk stuk in de standregelen vaak tekortkomingen worden aangetroffen, die wij grove feilen noemen.

Handelsvennootschappen kunnen enkel optreden, — wij bedoelen met derden contracteren en in rechte verschijnen —, door bemiddeling van fysieke personen, die men dan organen noemt van de rechtspersoon; «qui s'identifie avec elles», schrijft de meest recente en gezaghebbende auteur, prof. Jean van Ryn, in zijn «Principes de droit commercial, 1954».

Deze noodzakelijkheid wordt als volgt geformuleerd in artikel 13 van de Vennootschapswet :

«De vennootschappen handelen door haar zaakvoerders en beheerders, wier bevoegdheden worden vastgesteld bij de akten van oprichting en bij de latere akten, ter uitvoering van de akte van oprichting gemaakt». En bij de Vennootschapswet zelf, indien de statuten niets dienaangaande bepalen, zouden wij er aan toevoegen. Een vennootschap zonder bestuur, i.e. zonder vertegenwoordigers, — juist is deze term eigenlijk niet, want «c'est la société elle-même qui agit», zegt de vennootschapsspecialist Wauwermans, — is gewoonweg ondenkbaar! Fysieke personen treffen de beslissingen, — wat er moet gedaan worden, — en handelen namens de vennootschap om deze maatregelen ten uitvoer te leggen.

Deze organen drukken de wil uit van de rechtspersonen, op directe wijze, zonder interpositie van een mandaat.

Beide functies in de vennootschapsbedrijvigheid, bestuur en vertegenwoordiging dienen strikt onderscheiden; in vele statuten worden ze verward, hetgeen te betreuren valt. Verbazen moet ons dit echter niet, wanneer wij vaststellen, dat de wetgever zelf de twee begrippen dooreen heeft gegoooid. Ook de verouderde terminologie is niet zeer precies! Bekijken wij even de wetteksten :

Artikel 53 V.w. : «De naamloze vennootschappen worden beheerd door voor een bepaalde tijd benoemde herroepelijke, loontrekkende of onbezoldigde lasthebbers».

Artikel 54 : «Indien de statuten er niet anders over beslissen, hebben deze lasthebbers, de macht om alle daden van beheer te verrichten en om alle rechtshandelingen in naam van de vennootschap te vervolgen, hetzij als eisende hetzij als verwerende partij.»

Artikel 63 : «Het dagelijks beheer der zaken van de vennootschap, alsook de vertegenwoordiging van de vennootschap wat dat beheer aangaat, mogen toevertrouwd worden aan bestuurders, zaakvoerders en andere agenten, al dan niet vennoten zijnde, wier benoeming, ontslag en bevoegdheid bij de statuten worden geregeld.

De verantwoordelijkheid van deze agenten ter zake

van het beheer wordt bepaald overeenkomstig de algemene regelen der lastgeving».

In de drie geciteerde artikelen vindt men vier noties terug, welke wij derhalve nader bespreken: het eigenlijk beheer, de gewone vertegenwoordiging, in rechte en het dagelijks beheer. Het zijn ten slotte maar vier aspecten van de algemene leiding van de vennootschap.

Het beheer, het bestuur van de vennootschap, de zaakvoering is, uit intern oogpunt beschouwd, de regeling van en de beslissing over hetgeen ter verwerkelijking van het maatschappelijk voorwerp moet gedaan worden. Dit gebeurt in de coulissen, zou men kunnen zeggen, elke pejoratieve nuance daargelaten.

De vertegenwoordiging houdt de bevoegdheid in de vennootschap tegenover derden te verbinden of te haren voordele rechten te verwerven. Deze tweede functie betekent, naar buiten uit, het voltrekken van de handelingen, welke verbintenissen scheppen in hoofde van de vennootschap. Hare vertegenwoordigers verlenen hun handtekening, waardoor de vennootschap wordt verbonden.

Een derde functie behelst de vertegenwoordiging in rechte. Eigenlijk is dit maar een concreet toepassingsgeval van de eerste en tweede functie. Vaak wordt echter deze opdracht speciaal geregeld in de statuten, weshalve wij er gewag van maken.

Ten slotte bespreken wij het zogenaamde dagelijks beheer. De raad van Beheer kan immers niet elke dag bijeenkomen, terwijl aan de andere kant de activiteit steeds voortgaat, hetgeen een permanent bestuur, dag aan dag, noodzakelijk maakt. Te dien einde voorziet art. 63 een delegatie van macht wat de dagelijkse gang van zaken betreft.

Nu wij kennis gemaakt hebben met deze vier branches van het maatschappelijk beleid, zullen wij nagaan, hoe ze worden uitgeoefend en welke verrichtingen in het raam van elke respectieve functie liggen.

Vooreerst moeten wij twee principes vooropzetten; ze zijn fundamenteel! De vennootschap is een rechtspersoon; daaruit volgt dat haar bevoegdheid uiteraard beperkt is door haar bestaansreden als juridisch persoon, m.a.w. dat zij enkel kan handelen met het oog op de verwerkelijking van het statutair voorwerp. Akten welke niet binnen dit raam vallen, zijn nietig. Die noemt men de specialiteit van de rechtspersoon.

Het tweede beginsel luidt, dat de vennootschap enkel geldig handelt door haar organen, op voorwaarde dat hun aanstelling gepubliceerd weze en dat zij hun macht niet te buiten gaan.

De kwestie van de formele vereisten laten wij buiten beschouwing; in het huidige verband interesseert ons alleen de bevoegdheid.

Zodoende zullen wij de vier voren genoemde punten moeten hernemen. Het is van belang nog vast te stellen dat in deze materie de conventionele bedingen, i.e. de statuten primordiaal zijn. Mits de wet en de openbare orde niet te schenden, komen de vennoten overeen zoals ze willen.

De normale leiding van de naamloze vennootschap, — het hoog gezag van de algemene vergadering niet te na gesproken — berust bij het collectief orgaan, de raad van beheer, het college van de beheerders. Deze bestuursvorm verzekert de continuïteit van het beheer. Individueel hebben de beheerders behoudens regelmatige delegatie geen macht; de beheerraad beraadslaagt in groep.

Hij mag ook zijn bevoegdheid niet overdragen, uitgezonderd in het geval van artikel 63, nl. voor het dagelijks beheer, waarover verder meer.

In principe moet derhalve de beheerder zijn op-

dracht persoonlijk uitvoeren. Wel is het toegelaten bepaalde, beperkte volmachten te verlenen aan anderen.

Welke is nu precies de bevoegdheid van de raad van beheer?

Zeggen de statuten dienaangaande niets dan is de raad enkel bekleed met een algemene beheersfunctie, welk begrip echter ruim moet worden geïnterpreteerd (art. 54) rekening gehouden met de aard van de vennootschap en het maatschappelijk voorwerp. Aldus worden beschouwd als beheersdaden alle gewone exploitatieverrichtingen, zelfs wanneer zij op zich zelf beschikkingsdaden zijn. Een lening zal men doorgaans niet als beheersdaad kunnen beschouwen, behalve wanneer het gaat om geringe bedragen, voor korte tijd en er dringende geldbehoeften zijn.

Doch ingevolge de vrijheid van overeenkomsten, staan in de statuten de meest diverse beschikkingen. Hoofdzakelijk komen twee systemen voor. Men treft vaak een lange opgave aan van rechtshandelingen, welke aan de raad worden opgedragen en waarvan gezegd wordt dat ze niet limitatief is doch alleen maar exemplatief. De aanhangers van dit systeem beroepen zich op de theorie van het mandaat, zoals wij straks zullen zien.

Anderen nemen genoegen met een minder omslachtige clausule, welke meer en meer veld wint: «de raad van beheer bezit volle bevoegdheid voor alle rechtshandelingen, welke niet bij de wet of de statuten zijn voorbehouden aan de algemene vergadering.» O.e. is de zin van dergelijke bepaling geenszins dubbelzinnig: de raad heeft de macht om alles te doen, dat strekt tot verwezenlijking van het maatschappelijk voorwerp. Doch in een arrest van het Hof van Cassatie van 1918, wordt zulke beschikking van de statuten zeer restrictief uitgelegd, en wel op grond van het principe dat het mandaat dat in algemene bewoordingen is gegeven, enkel beheersdaden kan omvatten. Professor Van Ryn, die wij in hoofde van deze verhandeling geciteerd hebben critiseert deze stelling, en met hem talrijke notarissen, voorstanders van de beknopte formulering. «Hoe moeten wij dan de statuten opstellen, roepen zij wanhopig uit, wanneer het niet volstaat, aan de raad alle machten toe te kennen?»

Hun verontwaardiging is begrijpelijk, doch dat de kredietinstellingen vooral de veiligste these, die van het Hof van Cassatie aankleven, is evenzeer aanvaardbaar.

Indien de statuten niets voorschrijven dienaangaande, moet de vennootschap steeds vertegenwoordigd zijn door de voltallige beheerraad, welke wij zegden het reeds, enkel als college bevoegd is, om op te treden.

Indien het aantal beheerders groot is, zal de vertegenwoordiging zeer ingewikkeld zijn.

Daarom voorzien de statuten vaak in een speciaal beding, dat de vennootschap rechtsgeldig verbonden is voor de andere handelingen dan deze van dagelijks beheer, door de handtekening van «twee beheerders, door een beheerder, door een beheerder en een directeur etc. die geen voorafgaande beslissing van de raad moeten vertonen».

In feite lenen deze personen enkel hun handtekening om de beslissingen van de raad ten uitvoer te leggen. Inderdaad deze werkelijke vertegenwoordigers van de vennootschap bezitten de macht niet om over de vennootschapszaken te beslissen. Dit zou in strijd zijn met het principe dat de vennootschapsorganen hun bevoegdheid niet mogen delegeren, hetgeen wij reeds vroeger hebben vastgesteld. Voorzichtige, met de

maatschappelijke handtekening beklede personen, zullen er steeds over waken door een voorafgaande beraadslaging van de algemene vergadering gedekt te zijn, zoniet begaan zij een beheersfout.

Op de keper beschouwd, regelt deze beschikking van de statuten enkel een bewijskwestie. Derden die met de vertegenwoordigers van een vennootschap handelen moeten onderzoeken welke hun machten zijn. Op grond van de handtekening van de personen die volgens de statuten met de handtekeningsbevoegdheid bekleed zijn, mogen derden de vennootschap verbonden achten.

In vele statuten prijkt een speciale beschikking met betrekking tot de vertegenwoordiging van de vennootschap in rechte.

Er wordt gezegd dat de vennootschap in de rechts-gedingen zal vertegenwoordigd zijn door de voorzitter van de raad door de gedelegeerde beheerder of door twee beheerders.

Is dergelijke clausule niet overbodig?

Krachtens het aangehaalde artikel 54 is het vanzelfsprekend de raad welke oordeelt over de noodzakelijkheid van een rechtsgeding, zowel om iets te vorderen als om een eis af te weren. Ook is het de raad welke in principe bevoegd is om de vennootschap in rechte te vertegenwoordigen, overeenkomstig hetgeen wij schreven, over de tweede functie.

Zeggen de statuten niets over de vertegenwoordiging in het algemeen en in rechte in het bijzonder, dan is het de voltallige raad, als college handelend, welke moet optreden, met het gevolg dat alle beheerders in de exploten moeten voorkomen. De procedurestukken moeten betekend worden ten verzoeken van de vennootschap handelend op vervolging en benaastiging van haar raad van beheer, samengesteld uit de HH...

Daarentegen indien het vennootschapscontract, de statuten, voorziet dat de vennootschap rechtsgeldig zal kunnen handelen door tussenkomst van precies aangeduide personen, zal het volstaan de identiteit van deze vertegenwoordigers te vermelden.

De vennootschap zal alsdan verbonden zijn overeenkomstig hetgeen wij zegden over de tweede functie hierboven en de belangen van derden zijn genoegzaam beschermd.

In de praktijk echter wordt doorgaans de meest veilige weg gevolgd: de rechtspersoon wordt vertegenwoordigd door al de beheerders.

Uit deze overwegingen blijkt dat, indien de gewone vertegenwoordiging van de rechtspersoon geregeld is, een tweede en aparte clausule betreffende de vertegenwoordiging in rechte nog van weinig nut schijnt. O.e. brengt het maar verwikkelingen mede.

Van nog veel minder nut en bijna altijd verwarring stichtend zijn de statutaire bepalingen, waarbij wordt verklaard dat de rechtsoverdrachten zullen ingesteld worden « op verzoek en benaastiging van bijv. de gedelegeerde beheerder ». Zulke bedingen slaan enkel op uitvoeringsmaatregelen, bijv. opdrachten aan avoués, deurwaarders, etc. Zij verlenen de macht niet om de vennootschap te vertegenwoordigen en zouden best achterwege blijven, daar men toch de namen van de personen, die bevoegd zijn om de vennootschap te vertegenwoordigen, zal moeten aanduiden in de processtukken.

Ten slotte komen wij tot het vierde punt van onze uiteenzetting, het dagelijks beheer, dat voorzien is bij het reeds geciteerd artikel 63. Dit is de enige delegatie, wij schreven het, welke toegelaten is, als uitzondering op het principe dat de organen van de vennootschap zelf hun functie moeten uitoefenen.

De gedelegeerde voor het dagelijks beheer vormt ook een orgaan van de vennootschap en drukt der-

halve op rechtstreeks wijze de wil uit van de vennootschap, evenals de beheerraad zelf.

Om de verhouding raad van beheer — dagelijks beheer te kenmerken kan men het volgende zeggen: de voor het dagelijks beheer gedelegeerde is het permanent orgaan van de vennootschap voor het beheer van de lopende zaken, dag aan dag, terwijl de raad zijn functie enkel tussentijds uitoefent.

Omdat hij zelf orgaan is kan de gedelegeerde zijn bevoegdheid niet overdragen. Evenals de raad moet hij zijn functie persoonlijk uitoefenen.

In vele statuten, zelfs in de modellen van de klassieke formulierboeken, komt de beschikking voor dat de raad al of een gedeelte van zijn bevoegdheden aan een of ander beheerder of aan derden kan overdragen. Dergelijke algehele opdracht is uit den boze, daar het zou neerkomen op een afstand door de raad van de functie die hij zelf moet uitoefenen, zoals wij reeds gezien hebben.

* * *

Uit dit exposé willen wij drie punten onthouden: de overbodige beschikking over de vertegenwoordiging in rechte; een gelukkige formulering van de bevoegdheid van de raad van beheer; de beperkte omvang van de delegatie voor het dagelijks beheer.

De vertegenwoordiging in rechte:

De vennootschapswet gecombineerd met de voorschriften van het wetboek van civiel procesrecht, eisen op straffe van nietigheid, in de exploten ten verzoeken van een vennootschap de aanduiding, benevens de identiteit van de vennootschap, van de personen die gehabilleerd zijn om de vennootschap te verbinden, ten einde de verweerder toe te laten te onderzoeken of de vernoemde personen het recht hebben de vennootschap te vertegenwoordigen.

Omwille van de controverse op dit stuk doet men doorgaans in de procedurestukken de voltallige raad van beheer optreden. Dergelijke clausules zijn derhalve van weinig nut.

De bevoegdheid van de raad van beheer:

De theorie van Professor Van Ryn is aanlokkelijk: — een korte algemene formulering, welke alles omvat dat binnen de vennootschapsactiviteit valt. Maar zal de rechtspraak hem volgen? Veiligheidshalve houdt men zich dan ook best aan de traditionele opvatting van het mandaat dat in algemene bewoordingen gesteld enkel beheersdaden omvat, weliswaar in het onderhavig verband ruim te interpreteren.

Het dagelijks beheer:

Dit is de enige algemene delegatie welke de raad toegelaten is. Algehele opdrachten van bevoegdheid zijn van geen waarde omwille van het persoonlijk karakter van de functie van de beheerraad.

* * *

Wanneer de oprichters van naamloze vennootschappen en inzonderheid hun raadgevers de aangestipte drie punten in aanmerking nemen, zullen vele vennootschapsverdragen degelijker voorkomen. Dit zal voorzeker de soepelheid van hun werking baten, in afwachting dat de hervormingen, welke algemeen noodzakelijk worden geachte en die het recht in overeenstemming moeten brengen met de vastgestelde evolutie in het zakenleven zoals blijkt uit de kritiek welke allerwegen wordt uitgebracht op het huidig systeem, zijn doorgevoerd.

Dr. Jur. Wilfried VAN KEYMEULEN.

Inbeslagneming van roerende goederen, onroerend door bestemming

Wanneer de deurwaarder in bezit wordt gesteld van de grosse van een notariële akte, van de expeditie van een vonnis, arrest of bevelschrift, is het overmaken van die titel tezelfdertijd een opdracht tot uitvoering. Dusdanige opdracht is door de advocaat of door de eiser gewoonlijk in heel vage termen gesteld, om zowat op gelijke voet te blijven met de slotformule van de titel « Gelasten en bevelen aan alle daartoe gevorderde deurwaarders, dit vonnis ten uitvoer te brengen ». Waar bij de dagvaarding en bij de pleitredenen, de advocaten de grondidee ontwikkelen waarop hun eis of hun verweer steunt, waar de magistraten, geïnspireerd door de verdedigde redenen van ontvankelijkheid en gegrondheid, het stramen van de beslissing bewerken, waarop in lijnen, strepen en punten, de contouren worden getrokken van hetgeen, naar het oordeel van de rechtbank nodig is of vereist om « recht » te zijn, naar het voorschrift van het Romeinse afornisme « Cuique suum » — « ieder het zijne », — wordt dat voorbereide werk voortgegeven aan de deurwaarder. Deze toch is de uitvoerder, de « exsecutore ».

En met de opdracht van de eisende partij begint de moeilijke taak van de ambtenaar. Elke uitvoering is niet even moeilijk, maar elke uitvoering van een gerechtelijke beslissing eist wetenschappelijke vorming, juridische kennis van de middelen die toelaten tot een resultaat te komen waarbij dan de ondervinding en de ervaring in de functie zo overwegend de doorslag geven.

Waar de rechtbanken beslissen hoe het moet, hoeft de deurwaarder de brug te zijn tussen de twee tegenover elkaar gestelde betrachtingen en nagaan hoe het kan. Daarbij helpen hem de macht die het W.B.R. en de bijzondere wetten hem toekennen, doch vooral zijn gezag als ambtenaar - helper van het gerecht.

* * *

Zoveel van onze confraters struikelen, wanneer ze een uitvoering beginnen door inbeslagneming van roerende goederen, onroerend door bestemming. Aan de hand van rechtsleer en rechtspraak wil deze bijdrage een toelichting worden om het probleem beter te doen vatten.

Art. 592. 1° W.B.R. verbiedt de inbeslagneming, door de gewone procedure van inbeslagneming bij uitvoering, van onroerende goederen door bestemming.

En hier loopt nu de weg in twee/drie zijbanen uit. De deurwaarder moet voldoende kennis hebben om op het goede pad te blijven, d.i. hij moet onderscheid maken.

Vooreerst hebben we twee soorten van goederen: roerende en onroerende. En deze laatste hebben een onderverdeling: onroerende van nature, onroerende door bestemming. Alhoewel deze uit hun aard en natuur roerend zijn, worden ze juridisch en fictief gelijkgesteld met onroerende goederen, als behorende tot het gebouw waaraan ze verbonden zijn, één geheel uitmakende met het eigendom.

Zijn onroerende goederen van nature (art. 518 en 519 BW.) gronderven en gebouwen, windmolens of watermolens die op palen staan en van het gebouw deel uitmaken.

In artikelen 520, 521 en 522 BW. wordt een splitsing voorzien: schaarbossen en hoogstammig kaphout — dieren op een pachthof of op een boerderij, wortelvaste veldvruchten, groeiende vruchten op bomen, zijn onroerend zolang het hout niet geveld is, de veld-

vruchten niet afgemaaid, de boomvruchten niet geplukt. Doch eens los van de grond of van de stam, worden ze roerend.

De dieren die de eigenaar van het erf aan de pachter, samen met het pachthof of met de boerderij, in huur geeft... of de dieren die de eigenaar afstaat aan de halfwinner (métayer), blijven onroerend, zolang ze volgens de overeenkomst aan het erf verbonden blijven. Dieren die op een landbouwbedrijf gestald zijn of in de weiden van de eigenaar verblijven, zijn onroerend door bestemming. Maar vee door een eigenaar in veepacht (cheptel) aan derden, die niet zijn halfwinner of zijn huurder zijn, gegeven, blijven roerende goederen.

In art. 524 hebben we de opsomming van een reeks voorwerpen, roerend van nature, doch door de wet zelf betiteld als onroerend door bestemming. Twee voorwaarden stelt art. 524: a/ hij die ze bezit moet eigenaar zijn van de gebouwen en/of gronden en b/ ze moeten geplaatst zijn door de eigenaar voor de dienst en de uitbating van het erf. Naast voorwerpen die blijvend aan het erf verbonden blijven noemt de wetgever: de aan het landbouwbedrijf verbonden dieren — het landbouwgereedschap — de zaden die aan de pachters of de deelhebbende pachters zijn gegeven — de duiven van de duiventillen — de konijnen van de konijnenwaranden — de bijenkorven — de vissen in de vijvers — de persen, ketels, distilleerkolven, kuipen en tonnen, — het gereedschap nodig voor de exploitatie van smederijen, papierfabrieken en andere fabrieken — stro en mest. Deze opsomming slaat op nijverheids-, handels-, landbouwbedrijven, en ook op ambachten en stielen. De opsomming is niet beperkend, ze is aanduidend en naargelang de omstandigheden en de noodwendigheden van elke zaak afzonderlijk, kunnen nog andere voorwerpen doorgaan als onroerend door bestemming. (zie De Page, *Traité Élémentaire de Droit Civil Belge*, tome V. N°s 669 et 672.)

De auteurs Planiol et Ripert in Tome III, N° 86 stellen als voorwaarde om als onroerend door bestemming te worden aangenomen, dat het gebouw, waarin de voorwerpen geplaatst staan of benuttigd worden, aangepast weze, dit is, speciaal gebouwd of ingericht om de machines en de apparaten waarom het gaat te bergen. In geen enkele wet zien we die voorwaarde gesteld, doch de rechtsleer aanvaardt ze stilzwijgend en de jurisprudentie past ze toe.

Hetgeen in art. 525 en in art. 526 BW. bepaald wordt, kan geen moeilijkheden meebrengen bij het inbeslagnemen: de kenmerken van de hoedanigheid zijn hier al te duidelijk.

Op te merken valt dat een huurder of pachter, een vruchtgebruiker, zelfs hij die het genot van bewonen heeft, kan eigenaar zijn van roerende goederen, onroerend door bestemming. Dit kan voorkomen in pachtzaken (wet van 7 juli 1951, art. 778 BW.) en eveneens bij erfpacht (wet van 10 januari 1824) en in gevallen voorzien bij art. 555 BW. Hoofdzak is dan dat hij die de eigenschap van onroerend door bestemming inroept, eigenaar is van het gebouw, waartoe de voorwerpen behoren en er geplaatst staan voor de dienst en de uitbating van het bedrijf.

Doch diezelfde voorwerpen, wanneer ze in bezit zijn van een huurder of pachter, aanwezig in gebouwen, waarvan hij huurder of pachter is, al is die huurder of pachter eigenaar van de voorwerpen, blijven roe-

rende goederen, vatbaar voor inbeslagneming bij uitvoering (art. 583 WBR.).

Hebben we een uitvoerbare titel ten laste van de eigenaar-verhuurder van de gebouwen en gronden, waarin of waarop de huurder of de pachter het bedrijf uitbaat, mogen — onafgezien de verhuring, — de machines, werktuigen, dieren enz. onroerend door bestemming, samen met de gebouwen en gronden worden inbeslaggenomen. (wet van 15 augustus 1854 en 5 maart 1951.) Gebeurlijk hebben we hier dan toepassing van artikelen 25 en 26 der wet van 15.8.1854.

Op hetgeen voorgaat zijn twee uitzonderingen door de wet zelf voorzien: 1° het beslag op wortelvaste veldvruchten. Een speciale rechtspleging is voorzien in art. 626 en volgende van het WBR. en 2° het beslag op het in pand gegeven handelsfonds met al wat dit handelsfonds omvat en begrijpt. (Wet van 25 oktober 1919, aangevuld door het K.B. van 30 maart 1936, n° 282.) Ook voor deze beslaglegging is een speciale procedure voorgeschreven. Voor elk van deze speciale rechtsplegingen kan een afzonderlijke bijdrage verschijnen. Voorlopig behandelen we de inbeslagneming van de onroerende goederen door bestemming.

* * *

Algemeen principe: Zijn onroerende goederen door bestemming, die voorwerpen, door de eigenaar geplaatst in zijn gebouwen, werkhuis, atelier, fabriek of aanhorigheden, voor de dienst en de uitbating van zijn bedrijf, het weze dan een nijverheids-, handels-, landbouwbedrijf, groot of klein, een ambacht, een stiel, hôtél en dergelijke. De wet en de rechtsleer, ook de rechtspraak, eisen niet dat de voorwerpen, onroerend door bestemming, onmisbaar moeten zijn voor de uitbating van het erf; als voorwaarden gelden: het plaatsen door de eigenaar en dienstig zijn voor de uitbating van het bedrijf, wat neerkomt op: werkelijk nuttig zijn voor het erf en betrekking hebben op de uitbating die het voortbrengingssysteem aanvult, waarvoor de eigendom bestemd is.

Bij betwisting over de hoedanigheid, d.i. over de kwalificatie van de bedoelde voorwerpen, heeft de rechtbank het recht de graad van nuttigheid te beoordelen. Bij dit beoordelen komen dan in aanmerking: het inzicht van de eigenaar, de motieven waarom hij zijn bedrijf op die manier heeft ingesteld, de belangrijkheid van het bedrijf en de redelijke exploitatie ervan. (zie Rechtb. Gent: 19 maart 1887 in Pas. 1887, II, 312; Laurent in Tome V. N° 463; Colin & Capitant, in Tome I, N° 687; Pand. Belg. V° « Biens » N° 86; Baudry, in Tome V, n° 78; Burgerl. rechtb. Brugge: 17 maart 1937 in « Revue der Registratie en Domeinen » jan. 1938, n° 132; Burgerl. rechtb. Dendermonde: 26 maart 1932, in Pas. 1932, III, 149.)

Het spreekt van zelf, dat bij het beoordelen van het al of niet onroerend zijn door bestemming, niet overal een zelfde maatstaf wordt aangelegd; de beslissing van de rechtbanken verschilt dan ook naargelang de omstandigheden, hierboven aangeduid.

Op een landelijke gemeente, zal een winkeltje, een klein café of herberg de toog, de tafels en de stoelen nooit kunnen doen doorgaan als onroerend door bestemming, terwijl op zelfde landelijke gemeente, de werkplaats van een timmerman, schrijnwerker, schoenmaker of ander ambacht wel hun inrichting kunnen doen aannemen als onmisbaar voor hun bedrijf of voor hun stiel.

In een hôtél van eerste rang worden als onroerend door bestemming aanzien: de bemeubeling van het

min of meer weelderig ingericht kantoor, van de salons en van de kamers, van de biljartzaal, van het kapsalon, van de bakkerij en van het voorraadmagazijn, de piano, het linnen, het tafelgerei, de tapijten. Evenwel een of meer auto's, zelfs indien ze ter beschikking staan van de cliënteel, bieden in een hôtél geen voldoende belang voor de exploitatie, opdat hun aard van roerende goederen zou wegvallen. (Arrest Hof van Beroep Gent, 9 dec. 1937. in « Revue der Reg. & Dom. april/ mei 1940. N° 447.)

Het beenhouwersmaterieel door de eigenaar van een huis, hetwelk door hem speciaal is ingericht voor beenhouwerij, daarin geplaatst voor de dienst en de uitbating van dat gebouw, is onroerend door bestemming in zijn geheel, inbegrepen alle grote of kleine zaken die in het bedrijf gebruikt worden. (Vredeg. Mene: 11 febr. 1942, in « Revue der Reg. & Dom. » april 1942, N° 590.)

Het onderscheid tussen onroerende goederen van nature en onroerende goederen door bestemming is vooral kies wanneer die voorwerpen: a/ nog moeten geplaatst, d.i. verwerkt worden. Bouwmaterialen die de leverancier verwerkt en incorporeert in een grond of in een gebouw worden alzo onroerende goederen van nature. Alle materialen bij een constructie gebezigd verkrijgen de hoedanigheid van onroerend van nature te zijn, naarmate hun incorporatie. Door dat feit alleen behoren ze aan de eigenaar van het erf, zelfs bij gemis aan overdracht die hem vooraf de eigendom mocht verschaft hebben. Hier werkt het recht van natrekking. (art. 551 BW.) b/ dusdanig zijn dat ze het gebouw onafgewerkt onvolledig zouden laten. Dit is het geval bij flatgebouwen voor de liften, voor de inrichting van de centrale verwarming, de inrichting van een huistelefoon (Symoens en Thiry), voor de elektrische portiers (beslissing van 8.11.1939, N° 44829) en ook de gemene antenne voor radio-ontvangst (zelfde beslissing n° 44829.) c/ door hun wijze van opstellen of van plaatsen, een verschillend karakter vertonen: als in een fabriek een motor of een machine vastgezet is op een betonlaag, die in de vloer of in de muur is gemetseld, of vastzit, is de betonlaag onroerend van natuur, de machine of de motor zijn onroerend door bestemming. (Arrest Hof van Beroep Luik, 7 april 1936, in « Revue der Reg. & Dom. » 1936, N° 101.)

Maar zijn onroerend door bestemming:

Inrichtingen van zandspatting in een spiegelfabriek, (beslissing van 15.7.1937. N° 40367.)

het distilleerapparaat in een petroleumraffinaderij, (besl. 21.10.1938. N° 43672.)

de wisselstroomdynamo in een elektrische centrale, (beslissing van 15.4.1939. N° 44735.)

de gasgenerator van de gloeioven in een metaalfabriek, (besl. van 29.2.1940, N° 44472.)

de afroommachines en andere tuigen of gereedschap in een melkerij, (besl. van 15.11.1941. N° 49128.)

de apparaten voor het opvangen en de recuperatie van stof in een kolenmijn, (besl. 21.10.1942, N° 51094.)

Het complex van machines, werktuigen, groot of klein gereedschap, vaststaande of los, in alle nijverheidsinrichtingen. (« Les Nouvelles » Droit Civil. Boek III. De la Distinction des Biens. N° 53 en 57. Droit Commercial. Boek I. « Les Commerçants » n° 92. Rép. Prat. du Droit belge. V° Biens. N° 66 en « Commerce-Commerçant » N° 334.)

Een oplossing van een werkelijk moeilijk geval, vinden we in de uitspraak van het vonnis gegeven door de Handelsrechtbank van Brussel op 17 februari 1939, openbaar gemaakt in de « Revue der Reg. &

Dom.» januari 1941. Blz. 35. N° 491 : Is roerend, het benzinereservoir dat eenvoudig in een gemetste kuil gezet is en zonder breken of beschadigen kan uitgenomen worden. Is datzelfde reservoir door de eigenaar van het onroerend goed geplaatst voor de dienst en de uitbating van dit erf (benzinstations) is het reservoir onroerend door bestemming.

Wordt een voorwerp, onroerend door bestemming, door de eigenaar van het goed verkocht of vervreemd, dan is die verkoop een vervreemding van een roerend goed, als het gebouw of de grond tezelfdertijd en samen niet meeverkocht wordt. (Martou, « Des Privileges et Hypothèques », T. I & II. N° 29. Rép. Prat. du Droit Belge. V° « Hypothèques et Privileges Immobiliers » n° 173.)

De rechtbank van Luik, bij vonnis 28 anuari 1944 (« Revue des Reg. & Dom. » september 1944. N° 786) heeft in een delicaat geval het onderscheid doorgetrokken tussen de goederen, onroerend van nature en onroerend door bestemming. Volgens haar beslissing wordt alleen als onroerend goed van nature beschouwd, hetgeen deel uitmaakt van het gebouw en niet zou kunnen verplaatst worden zonder dat de aard zelf van het gebouw daardoor verandert. Is roerend, doch onroerend door bestemming, datgene, — al is het aan de grond bevestigd — dat een bijhorigheid van het gebouw uitmaakt en zou kunnen weggenomen worden, zonder dat het hoofdzakelijk karakter van het gebouw daardoor verandert. Aldus zijn hoogspanningsgeleidingen en metalen beschotten die, in een pompinrichting, de pompzaal en de hoogspanningspost scheiden : onroerende goederen van nature, terwijl de elektrische uitrusting van een pompstation, ook dan nog als deze uitrusting aan de muur is vastgemaakt, onroerend is door bestemming.

Omwille van het groot belang voor de confraters van onze buitengemeenten — voor de deurwaarders in de steden zal het minder voorkomen — wordt hieronder kopij gegeven van een arrest, uitgesproken door de eerste Kamer van het Hof van Beroep te Gent, op 13 maart 1952 : het betreft de aard van aan een landbouwbedrijf verbonden dieren (art. 524 BW.).

* * *

In zake : Demaeght t/ Belgische Staat (Ministerie van Geldwezen en Ontvanger der Belastingen voor het kanton Diksmuide.)

...Overwegende dat bij exploit van deurwaarder Gequière te Diksmuide, d.d. 13 februari 1948, bevel werd gedaan aan appellant Demaeght om een som groot fr. 20.413,— te betalen, bedrag van belastingen verschuldigd voor het dienstjaar 1946, en dat gezegde deurwaarder op 12 maart 1948 uitvoerend beslag legde op twee koeien, toebehorende aan appellant.

Dat de eis, door appellant ingesteld, zowel tegen de Directeur der rechtstreekse Belastingen te Brugge als tegen de ontvanger dezer belastingen te Diksmuide, in hoofdorde strekt tot nietigverklaring van dat beslag.

Overwegende dat appellant voorhoudt dat het beslag nietig is omdat de aangeslagen koeien, krachtens artikel 524 van het Burgerlijk Wetboek, onroerend door bestemming zijn, en dat artikel 592, I° van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging verbiedt executoriaal op onroerende goederen beslag te leggen.

Overwegende dat geïntimeerden opwerpen dat dit middel niet ontvankelijk is, daar de dagvaarding het niet vermeldt.

Maar overwegende dat in het inleidend exploit appellant voorhoudt dat « gezegde beslagneming onregelmatig is wat de vorm aangaat » en dat voormeld middel, dat de vorm van het beslag betreft, dus geen nieuwe eis uitmaakt.

Dat geïntimeerden beweren dat de litigieuze dieren hun roerend karakter hebben bewaard, omdat enkel de trekieren en deze noodzakelijk voor de bebouwing, als onroerend door bestemming dienen beschouwd en dat appellant aan de deurwaarder heeft bekend dat beide koeien voor de verkoop waren bestemd.

Doch overwegende dat appellant loochent dat hij zulk inzicht tot verkoop liet kennen en geïntimeerden daarvan geen bewijs leveren.

Dat appellant voorhoudt dat deze dieren voor de exploitatie van zijn erf nodig zijn, omdat zij stalmest voortbrengen, melk geven en dat de weidelanden, die hij bezit, enkel behoorlijk kunnen uitgebaat worden, indien ze gebezigd worden om erop mest- en melkkoeien te voeren.

Overwegende dat geïntimeerden de werkelijkheid van deze gegevens niet ontkennen.

Overwegende dat, wanneer dieren aldus noodzakelijk zijn tot de normale exploitatie van een landbouwonderneming en dat ze aan de eigenaar ervan toebehooren, zij onroerende goederen zijn door bestemming. (Laurent. Boek V., n° 443. — Galopin en Wille. Biens, n° 29. — Aubry en Rau. b. II., 6e uitg. blz. 22. — Beudant. b. IV, n° 117. — « Nouvelles » Droit Civil. b. III. n° 56. — Baudry. Biens. 3e uitg. n° 66. — Pand. Belg. V° « Animal » n° 27. — Solus. Rev. trim. droit civil. 1934, blz. 639. — Arrest beroep Gent, 20 dec. 1879. Belg. Jud. 1880. 103. — Arrest beroep Colmar, 17 nov. 1936. Gaz. Pal. 1937.1.96).

Dat het beslag dus nietig dient verklaard.

Om deze redenen :

Het Hof verklaart het hoger beroep ontvankelijk en in de hierna vermelde maat gegrond ;

doet het bestreden vonnis te niet ;

verklaart nietig het executoriaal beslag gelegd op twee koeien van appellant, volgens proces-verbaal van deurwaarder Gequière dd. 12 maart 1948 ;

veroordeelt ontvanger der belastingen tot drie vierden en appellant tot een vierde der kosten van beide instanties.

* * *

Dit arrest is gepubliceerd in het Nederlands in de « Revue Critique de Jurisprudence Belge » jaar 1953, blz. 114.

Advocaat-Generaal M. F. Dumon, hoogleraar aan de Universiteit van Brussel, heeft dit arrest ontleend en in een studie van achttien bladzijden (117 tot en met 129) het probleem onderzocht. Na een uitvoerige bespreking, komt de Prof. Dumon tot het besluit : dieren op een boerderij, bestemd en gehouden voor het voortbrengen van stalmest, voor het verbruiken van veevoeder, dieren door de landbouwer gehouden om gevet te worden en daarna verkocht aan het slachthuis, zijn onroerend door bestemming. Ze zijn middel van voortbrengst, behoren bij de gronden, worden gevoed door de gewassen van de boerderij, dienen voor de teelt, ze zijn ten slotte het doel van een landbouw-exploitatie. Zulkdanige dieren laten inbeslagnemen door de gewone procedure van inbeslagname bij uitvoering betekent het einde van het landbouwbedrijf.

Op het einde van zijn commentaar stelt Prof. Dumon de vraag of diezelfde dieren nog onroerend blijven als de eigenaar — die de gebouwen en een gedeelte van de landbouwgronden in eigendom bezit, een ander gedeelte — vetweiden, zelfs akkers — bijhuurt ? Een vast afgelijnd antwoord is niet te geven in het algemeen. Alles hangt af of eigen landerijen en bijgehuurde, één geheel uitmaken van het pachthof en de uitbating niet kan gesplitst worden.

* * *

Zo eenvoudig is het vraagstuk dus niet, en de deurwaarder, die tot opdracht krijgt over te gaan tot de inbeslagneming van roerende meubelen en voorwerpen (art. 583 WBR.) bij een eigenaar, zal vooraf de feitelijke toestand gaan verkennen en nooit zo maar een executoriaal beslag leggen, zonder rekening te houden met hetgeen door de wetgever is toegelaten en hetgeen verboden is.

Het onderscheid dat de wet zelf heeft gemaakt tussen de goederen die een bepaald schuldenaar bezit, is niet louter theoretisch, het is integendeel fundamenteel. De burgers — ook de deurwaarders — hebben niet het vermogen een voorwerp naar hun opvatting of naar hun keuze te rangschikken in de reeks die hun bevalt. De openbare orde heeft er alle belang bij dat de indeling niet gewijzigd worde naar de wil van de betrokken partijen. Burgers en ambtenaars dienen de openbare orde.

* * *

Het karakter van onroerend door bestemming aan sommige goederen gegeven is van blijvende aard: wanneer zulke voorwerpen uit het gebouw, waartoe ze behoren, worden uitgenomen uit oorzaak van overmacht, (brand, overstroming) en naar een andere plaats worden overgebracht, blijven ze onroerende goederen. (Burgerl. Rechtb. Antwerpen. 1e Kamer, 30 mei 1952, in « Revue des Faillites » 1952/53, blz. 74 en Burgerl. Rechtb. Luik, 1e Kamer, 20 oktober 1949, in « Revue Prat. Notariale, 1949, blz. 376).

* * *

Als de uitvoering van de titel heeft gedaan ten laste van een eigenaar, zal heel veel betwisting kunnen vermeden worden, wanneer de deurwaarder de procedure inzet van inbeslagneming van onroerende goederen (wetten van 15 aug. 1854 en 5 maart 1951). Art. 45 der wet van 16 december 1851 doet de hypotheek op onroerende goederen uitstrekken tot het toebehoren dat als onroerend goed wordt beschouwd — dus ook de onroerende goederen door bestemming — en tot verbeteringen die aan het met hypotheek bezwaarde goed zijn aangebracht. Zo zal, bij de procedure van dadelijke uitwinning, alhoewel de vestigingsakte van de hypotheecaire pand, de onroerende goederen door bestemming of de aangebrachte verbeteringen niet vermeldt, toch die goederen begrijpen als één geheel uitmakende. Hetzelfde voor de procedure van inbeslagneming van onroerende goederen. (Marcotty, « L'Expropriation Forcée ». T. I, blz. 89, n° 58 - blz. 315, n° 210 en T. II, blz. 414, n° 740/b. — Braas. « Voies d'Exécution », uitg. 1953, blz. 281, n° 440).

Het zal wel niet nodig zijn hier bij te voegen dat bij inbeslagneming van onroerende goederen, de « onroerende goederen door bestemming » niet alleen, niet afzonderlijk, kunnen inbeslag genomen worden: zij behoren tot de eigendom en blijven er mee verbonden als één geheel.

L. VANHEUKELLEN,
Ere-deurwaarder,
Herentals.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 24 oktober 1955.

Voorzitter : M. Fettweis.

Raadsheer-Verslaggever : M. Moriamé.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Strafrecht. — Twee misdrijven, waaraan eenzelfde materieel element gemeen is, maken één enkel strafbaar feit uit.

Onopzettelijke doding van een persoon en vrijwillig nalaten van verstrekking van zorgen aan dezelfde persoon, hetwelk de dood heeft teweeggebracht zonder het oogmerk om te doden.

Het bestaan van elk dier misdrijven vereist als wettelijke voorwaarde de dood van het slachtoffer; hieruit vloeit noodzakelijk voort dat dit zelfde materieel element gemeen was aan beide bewezen verklaarde misdrijven en dat die misdrijven alleen door dat element konden worden volvoerd.

Die twee misdrijven maakten mitsdien één enkel strafbaar feit uit.

Willot t/ Delfosse.

Gelet op het bestreden arrest, op 26 april 1955 gegeven door het Hof van Beroep te Brussel;

I. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de publieke vordering:

Over het middel van ambtswege, schending van artikelen 401, 401bis, 418 en 419 van het Strafwetboek: Overwegende dat het Hof van Beroep ten laste van

aanlegger twee straffen uitspreekt, de eerste uit hoofde van onvrijwillige doding van Pilosio Gisèle, de tweede uit hoofde van het vrijwillig nalaten van verstrekking van zorgen hetwelk de dood teweeggebracht heeft, zonder het oogmerk om te doden, van voormelde Pilosio Gisèle;

Dat het Hof zijn beslissing twee straffen te vellen hierop steunt dat « de bij hetzelfde aanhangige strafbare feiten in werkelijkheid opgeleverd worden door twee opeenvolgende misdrijven », en hierop dat « die twee misdrijven opgeleverd worden door onderscheiden materiële feiten, dat anderzijds, aangezien doding door onvoorzichtigheid elk strafbaar inzicht uitsluit, zij evenmin door de eenheid van oogmerk verenigd zijn »;

Overwegende dat het bestaan van elk dier misdrijven als wettelijke voorwaarde de dood van het slachtoffer vereist;

Dat hieruit noodzakelijk voortvloeit dat dit zelfde materieel element gemeen was aan beide als bewezen beschouwde misdrijven en dat die misdrijven alleen door dat element konden worden volvoerd;

Dat die twee misdrijven mitsdien een enig strafbaar feit uitmaakten;

Waaruit volgt dat het beklaagd arrest, door twee straffen te wijzen, de in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de burgerlijke vorderingen:

Overwegende dat de verbreking van de beslissing gewezen over de publieke vordering de vernietiging met zich brengt van de beslissing gewezen over de burgerlijke vorderingen, welke daarvan het gevolg is;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Luik;
Veroordeelt verweerders tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 3 november 1955.

Eerste Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Sohier.

Procureur-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten : Mrs Demeur en Simont.

Verzekering. — Beroep door de verzekeraar op art. 9 resp. art. 31 van de wet van 11 juni 1874. — Bewijslast.

De verzekeraar, die de nietigheid van de verzekering aanvoert op grond van art. 9 van de wet van 11 juni 1874 op de verzekeringen of die zich beroept op artikel 31 van dezelfde wet, moet overeenkomstig artikel 1315, lid 2, B.W. de gegrondheid van zijn bewering bewijzen en dienvolgens het bewijs leveren, dat de invloed van de verzwijging van de verzekerde op de waardering van het gevaar of de verzwaren daarvan van zodanige aard was, dat de verzekeraar de verzekering niet zou hebben aangegaan, tenzij onder andere voorwaarden.

Mutuelle Française Accident t/ Dienst van het Sekwester.

Gelet op het bestreden arrest, de 1e april 1953 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Over de twee middelen, het eerste, schending van de artikelen 1, 3, 9, 16, 18 en 31 der wet van 11 juni 1874 over de verzekeringen in het algemeen, van de artikelen 46, paragraaf I en paragraaf II (in het bijzonder paragraaf II, 1e lid, en 8°), 68, 205, 206, 207, 273 en 277 der samengeschiedelde wetten over de zee- en binnenvaart, boek II van het wetboek van koop- handel uitmakende, van de artikelen 1 en 16 der wet van 1 april 1936 op de arbeidsovereenkomsten wegens dienst op binnenschepen,

doordat, alhoewel erkennend dat het feit het verzekerd schip bij zijn vertrek van geteerde zeildoeken niet te hebben voorzien een der oorzaken van de schipbreuk uitmaakt, het bestreden arrest geweigerd heeft de verzekeraar van de schadeloosstelling vrij te stellen om reden dat het in onderhavig geval ging, niet om de fout van de verzekerde, doch om een verzuim van de schipper,

dan wanneer het feit het schip bij de aanvang van de reis niet te voorzien van de uitrusting, nodig om deze te doen, wettelijk een fout van de eigenaar zelf uitmaakt;

het tweede, eerste onderdeel, schending van de artikelen 1, 3, 9, 16, 18 en 31 der wet van 11 juni 1874 over de verzekeringen in het algemeen, 205 tot 207 en 277 der samengeschiedelde wetten op de zee- en binnenvaart en 1315 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat, hoewel erkennend dat het feit het verzekerd schip bij zijn vertrek niet voorzien te hebben van geteerde zeildoeken een der oorzaken van de schipbreuk uitmaakt, het bestreden arrest geweigerd

heeft de verzekeraar vrij te stellen van de schadeloosstelling om reden « dat geenszins bewezen is dat de verzekeraar de overeenkomst onder dezelfde voorwaarden niet zou hebben aangegaan indien hij van die omstandigheid kennis zou gehad hebben » en « dat men dienvolgens evenmin de verzekerde van verzwijging kan beschuldigen om aan de verzekering het gebrek van geteerde zeildoeken aan boord van het verzekerd schip niet kenbaar gemaakt te hebben »;

dan wanneer de bepaling die aan de verzekerde toelaat tegen de verzekeraar de omstandigheid in te roepen dat deze de overeenkomst wel zou aangegaan hebben indien het feit ter zijner kennis gebracht was geweest, enkel de fout in contrahendo bedoelt, en slechts de geldigheid van het contract betreft, en geenszins de gedraging van de verzekerde volgend op een geldig aangegane overeenkomst; tweede onderdeel: schending derzelfde wetsbepalingen en van artikel 97 der Grondwet,

doordat, om de exceptie af te wijzen door de verzekeraar afgeleid uit het gebrek aan uitrusting bij het vertrekken van het verzekerd schip, het arrest hierop steunt dat « geenszins bewezen is dat de verzekeraar de overeenkomst niet onder dezelfde voorwaarden zou aangegaan hebben indien hij die omstandigheid gekend had »,

dan wanneer, opdat tegen de verzekeraar een toestemming van die aard zou kunnen weerhouden worden, het bewijs van die toestemming dient ingebracht, en de rechter er zich niet mag toe beperken er op te wijzen dat het tegenbewijs niet geleverd wordt;

Overwegende dat het tweede onderdeel van het tweede middel, in zover het steunt op de schending van artikelen 9 en 31 der wet van 11 juni 1874, naar recht faalt;

Dat de verzekeraar, die de nietigheid van de verzekering aanvoert of die zich beroept op voormeld artikel 31, overeenkomstig artikel 1315, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek, de gegrondheid van zijn bewering moet bewijzen en, dienvolgens, het bewijs moet leveren dat de invloed van de verzwijging van de verzekerde op de waardering van het gevaar of de verzwaren ervan van dergelijke aard was dat de verzekeraar tot de verzekering niet zou toegestemd hebben tenzij onder andere voorwaarden;

Overwegende dat de middelen, voor het overige, op de bewering steunen dat, naar het bestreden arrest, « het feit het verzekerd schip niet voorzien te hebben van geteerde zeildoeken een der oorzaken van de schipbreuk uitmaakt »;

Overwegende dat, indien het arrest vaststelt dat het gebrek aan geteerde zeildoeken « van aard was om het gevaar van weer en wind te vergroten, het op geen enkel ogenblik dit gebrek aanziet als hebbende werkelijk een oorzakelijke rol gespeeld, doch integendeel vaststelt dat « de oorzaak van het onheil in de storm en in de handeling van de schipper te vinden is »;

Overwegende dat de middelen, in zover ze aldus steunen op een verkeerde interpretatie van het arrest, feitelijke grondslag missen;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 3 mei 1956.

Zetel : M.M. Vranckx, voorzitter; Mast verslaggever, en Buch.

Auditoraat : M. Baeyens.

Advocaat : Mr De Cuyper.

1. **Openbare Onderstand. — Commissie van Openbare Onderstand. — Voogdij (1).**
2. **Provincie. — Bestendige Deputatie. — Voogdij over de ondergeschikte overheden. — Goedkeuring (1 en 2).**
3. **Administratieve akten. — Geldigheid. — Schending van de wet. — Vroegere onwettige akten (1).**
4. **Openbare Onderstand. — Commissie van Openbare Onderstand. — Goederen. — Verhuring (1).**
5. **Rechtspleging. — Kosten (2).**

1. *Wanneer de bestendige deputatie haar goedkeuring onthoudt aan de verhuring, ingevolge een openbare aanbesteding, van een aan de Commissie van Openbare Onderstand toebehorend goed en hierbij een artikel van het door haar goedgekeurd, en definitief geworden lastkohier voor niet bestaande houdt, overschrijdt zij de haar bij artikel 52, tweede lid, van de wet van 10 maart 1925 verleende tutelaire macht.*
2. *Daar de bestendige deputatie is opgetreden in de uitoefening van een opdracht van algemeen belang, worden de kosten ten laste van de Staat gelegd.*

Gevaert t/ bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen.

Gezien het verzoekschrift dd. 9 december 1954;

Overwegende dat het beroep strekt tot de vernietiging van de beslissing dd. 8 oktober 1954, waarbij de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen haar goedkeuring onthoudt aan de beslissing van de Commissie van Openbare Onderstand van Eine, houdende toewijziging van een perceel land aan Gevaert Leon; dat de bestreden beslissing op 19 oktober 1954 aan de verzoeker werd betekend;

Overwegende dat de Commissie van Openbare Onderstand van Eine, in zitting van 21 juni 1954, het kohier van lasten en voorwaarden vaststelde voor de openbare verpachting van een perceel land, gelegen te Eine, sectie A, n° 255, groot 2 ha. 13 a. en 50 ca.; dat het kohier op 12 juli 1954 door de gemeenteraad «gunstig geadviseerd» en op 30 juli 1954 door de bestendige deputatie werd goedgekeurd; dat artikel 31 van het kohier, in overeenstemming met de wet van 26 juli 1952, bepaalt dat «indien het hoogste bod 2,5 maal de pacht prijs of de normale huurwaarde van het goed in 1939 overschrijdt, de verpachting uit de hand zal worden afgesloten»; dat het kohier bovendien bepaalt dat in dit geval voorkeur zullen genieten «de aanbidders :

- 1) die technisch bekwaam en solvabel worden geacht;
- 2) die minstens twee minderjarige kinderen ten laste hebben;
- 3) die op het ogenblik van hun aanbod een landbouwonderneming uitbaten van hoogstens 3 hectaren;
- 4) die in economisch en sociaal opzicht beschouwd worden als hebbende de meeste behoefte aan landbouwgrond»;

dat de Commissie van Openbare Onderstand van Eine op 23 augustus 1954 vaststelde dat, gelet op het bedrag van het hoogste bod, uit de hand mocht worden

verpacht, en dat slechts verzoeker voldeed aan de in bovenvermeld artikel 31 bedoelde voorwaarde betreffende het maximum van de geëxploiteerde bouwgrond; dat zij de verzoeker dan ook als pachter aanwees; dat de gemeenteraad op 13 september 1954 gunstig advies uitbracht over deze beslissing van de Commissie van Openbare Onderstand; dat hierop de bestreden beslissing werd genomen; dat de gouverneur der provincie bij schrijven dd. 18 oktober 1954 deze beslissing ter kennis bracht van de Commissie van Openbare Onderstand en haar liet weten : «Het provinciaal college is van oordeel dat in onderhavig geval de Commissie zou dienen over te gaan tot het houden van een nieuwe aanbesteding van het goed en dat, wat de in artikel 31 voorziene normen betreft, het wenselijk ware de voorwaarden van het lastenboek te hierzien door de schrapping van de norm bepaald onder n° 3)»; dat de gouverneur bij een brief van 7 december 1954, die op 3 december 1954 aan de bestendige deputatie voor kennisneming werd voorgelegd, eerder vermelde brief van 18 oktober 1954 bevestigde;

Overwegende dat de bestendige deputatie haar goedkeuring aan de beslissing van de Commissie van Openbare Onderstand heeft onthouden om het beslissend motief, dat zij tegen de toepassing van het door haar goedgekeurd artikel 31, 3°, bezwaar maakte;

Overwegende dat de bestendige deputatie haar bevoegdheid heeft overschreden door, bij de uitoefening van haar tutelaire macht, een artikel van het door haar goedgekeurd en definitief geworden lastkohier voor niet bestaande te houden;

Overwegende dat de bestendige deputatie bij het nemen van de bestreden beslissing is opgetreden in de uitoefening van een opdracht van algemeen belang,

Besluit :

Artikel 1. — De beslissing dd. 8 oktober 1954 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen is vernietigd.

Artikel 2. — De betaling van het recht van 750 frank, ten titel van kosten, valt ten laste van de Belgische Staat.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

8e Kamer. — 13 april 1956.

Voorzitter : M. Delvaux.

Raadsheren : M.M. Elleboudt en Amy.

Advocaat-generaal : M. Colard.

Adv. : Mrs. Dutordoir (Gent), E. Ooms en J. Lens.

1. **Onrechtmatige daad. — Verkeersongeval met dodelijke afloop. — Verjaring van de burgerlijke vordering tot schadevergoeding. — Aanvang van de verjaringstermijn.**
2. **Verkeer en gemeente. — Onbewaakte overweg. — Signalisatie.**

1. *De verjaringstermijn van de burgerlijke vordering tot schadevergoeding wegens veroorzaken van de dood door schuld begint niet te lopen op de dag, waarop de verwondingen zijn toegebracht maar op de dag van het overlijden van het slachtoffer.*

2. *Het levensgevaar, dat een onbewaakte overweg oplevert, vereist de stipte naleving van de reglementaire voorschriften inzake de signalisatie.*

De door het K.B. van 26 maart 1936 voorgeschreven voorafgaande signalisatie behoort uitsluitend

tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur op het grondgebied waarvan de overweg zich bevindt.

Wwe M. Buysschaert t/ N.M.B.S. en gemeente St.-Amands-Puurs.

Gelet op in behoorlijke vorm voorgebracht, het vonnis d.d. 4 mei 1954 door de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen gewezen, alsmede de akten van hoger beroep tegen voormeld vonnis aangetekend, vonnis dat op 18 mei 1954 door eerste geïntimeerde betekend werd;

Overwegende dat de beroepen, regelmatig naar de vorm en binnen de wettelijke termijn ingesteld, ontvankelijk zijn;

Overwegende dat de oorspronkelijke eis op 19, 20 oktober 1949 door Buysschaert Marc ingeleid ertoe strekt schadeloosstelling te bekomen der gevolgen van een verkeersongeval waarvan hoger genoemde het slachtoffer werd op 19 oktober 1948;

Overwegende dat, ten gevolge van het overlijden van Buysschaert Marc, d.d. 11 maart 1951, zijn echtgenote handelend zowel in eigen naam als in hoedanigheid van voogdes van hare minderjarige kinderen, de oorspronkelijke vordering verklaard heeft te herkennen en op 6/8 juli 1953 een nieuwe vordering heeft ingediend, dat zij inderdaad voorhoudt dat een oorzakelijk verband bestaat tussen het litigieus ongeval en het overlijden van Buysschaert Marc;

Wat betreft de verjaring van de vordering d.d. 6/8 juli 1953 :

Overwegende dat appellante niet mag aanvoeren dat de feiten waarop zij haar eis steunt geen misdrijven maar wel eenvoudige burgerlijke fouten uitmaken door hetzij de N.M.B.S. hetzij de gemeente Sint-Amands bedreven en die derhalve aanleiding zouden geven tot de dertigjarige verjaring;

Overwegende dat de rechtspersonen niet kunnen handelen tenzij door de bemiddeling van fysieke personen, dat hieruit volgt dat de fouten ten laste van geïntimeerden gelegd in hun hoedanigheid van morele personen feitelijk door hun organen of door hun aangestelden gepleegd werden en dienvolgens indien zij lichamelijke letsels teweeggebracht hebben, misdrijven uitmaken;

Overwegende dat naar luid van de artikelen 21 en 22 van de wet van 17 april 1878 de publieke vordering en de burgerlijke vordering volgende uit een wanbedrijf na volle drie jaren verjaren, te rekenen vanaf de dag waarop het wanbedrijf gepleegd werd;

Overwegende dat de rechtsleer in het algemeen beschouwt dat het misdrijf werkelijk gepleegd wordt niet van de dag waarop de schuldige feiten, die aan de kwaal aanleiding geven maar van de dag waarop de schadelijke gevolgen die de schuldige feiten kenmerken zich hebben voorgedaan; dat eveneens talrijke auteurs, tot staving van die interpretatie laten opmerken dat de verjaringstermijn van de publieke vordering enkel kan beginnen te lopen vanaf de dag waarop de publieke vordering open valt vermits voordien het openbaar Ministerie niet gewapend is om de gepaste vervolgingen in te spannen; dat meer bepaald in geval van onvrijwillige doding het openbaar Ministerie slechts na het overlijden van het slachtoffer de vordering mag instellen en het onaanneembaar zou zijn dat in zekere gevallen de rechthebbenden van het slachtoffer over geen verhaal zouden beschikken daar het openbaar Ministerie geen publieke vordering meer mag instellen (in die zin advies van Advokaat-generaal Janssens voor arrest van Verbreking van 21 juni

1917, Pas. 1917, 1, 256; Henri Lalou, Responsabilité civile, 3e uitgave, n° 136; Savatier, Traité de responsabilité civile, II, 656; Roger Van Roye, Traité de la Partie civile, n° 494);

Overwegende dat de rechtspraak zich niet eenparig bij het stelsel van het arrest van het Hof van Verbreking d.d. 21 juni 1917 (Pas. 1.256) aansluit, waardoor als aanvangspunt van de verjaring gekozen wordt de dag waarop de verwondingen toegebracht werden zelfs als het slachtoffer ervan overleden is; dat het Hof van Verbreking van Frankrijk aanneemt dat de verjaringstermijn vanaf de datum van het overlijden van het slachtoffer begint te lopen (zie ook Verbreking, 27 november 1899, P. 1900 I, 46; Verbreking, 29.6.1926, P. 1927, 1, 31; Hof van Luxemburg 11 augustus 1896, Pas. 1897, IV, 184, dat uit het voorgaande dient beslist dat de rechterlijke rust op dit zeer kiese punt nog niet ingetreden is, en er aanleiding bestaat de vordering door appellante, handelende in eigen naam alsmede in hoedanigheid van moeder en voogdes van haar minderjarige kinderen op 6/8 juli 1953 ingeleid dit wil zeggen meer dan 3 jaar vanaf de dag van het ongeval (19 oktober 1948) maar min dan drie jaar vanaf de dag van het overlijden (11 maart 1951) niet verjaard en derhalve ontvankelijk te verklaren;

Ten gronde, over de aansprakelijkheid :

Overwegende dat de materiële omstandigheden van het ongeval, dat zich op de onbewaakte spoorweg-overweg n° 47 te Sint-Amands, op 19 oktober 1948 voordeed, op klare wijze door de eerste rechter uiteengezet werden, dat het Hof zich bij die uiteenzetting aansluit;

Overwegende dat het niet ernstig kan betwist worden dat de door het K.B. van 26 maart 1936 opgelegde signalisatie meer bepaald de voorafgaande signalisatie niet regelmatig was;

Overwegende dat bewust besluit voorschrijft dat op 200 meter van het eerste spoor dient geplaatst een rood-wit geblokte paal, van boven voorzien van een driehoek met het silhouet van een lokomotief;

Overwegende dat uit de eenvoudige vergelijking van de door appellante voorgelegde fotos met die door de N.M.B.S. voorgebracht voortvloeit dat de litigieuze signalisatie na het ongeval in orde gebracht werd, dat namelijk blijkt dat op 19 oktober 1948, in plaats van de locomotiefpaal slechts een verroeste driehoek zonder silhouet van locomotief bestond, dat deze driehoek te laag (0,96 m.) en tegen een donkere haag geplaatst was, dat de paal zelf met vergane kleuren geschilderd was, derwijze dat de locomotiefpaal in zijn geheel geenszins de waarschuwingstekens uitmaakte die zich aan de aandacht van de weggebruiker opdrongen;

Overwegende dat appellante terecht doet opmerken dat de omstandigheid, dat de « locomotiefpaal » niet zichtbaar was, alle waarde ontnemt aan de aanwijzingspalen die op 150, 100 en 50 meter van het eerste spoor dienen geplaatst, des te meer daar die palen sinds lang niet meer geverfd waren;

Overwegende dat te bemerken valt dat indien de overheid zorg gedragen heeft de details van het signalisatiestelsel nauwkeurig te bepalen, het klaarblijkelijk is omdat zij de mening toegedaan was dat de enige positie-signalisatie (dubbel Sint-Andreaskruis — geluid- en lichtsignaal) ontoereikend was om met doeltreffendheid de naaste bedreiging van een levensgevaar kenbaar te maken;

Overwegende dat de loutere bewering van appellante als zou het flikkerlicht aan de overweg 47 her-

haaldelijk defect geweest zijn ten tijde van het ongeval geen voldoende bewijskracht bezit, dat appellante zou moeten bewijzen — quod non — dat het toestel defect was wanneer de trein die het ongeval veroorzaakte, de overweg over reed; dat de opstellers van het proces-verbaal trouwens onmiddellijk na het gebeurde vastgesteld hebben dat bij het naderen van andere treinen de geluid- en lichttekens normaal werkten;

Overwegende dat de rijbaan op 29 meter van het eerste spoor van de overweg een bocht in rechthoek vormt, dat bovendien een gebouw binnen de bocht gelegen het zichtveld belemmert, zodat de overweg slechts op 30 meter ontleend kan worden;

Overwegende dat, welke ook de ernstige aard weze van de feitelijke toestand door de N.M.B.S. tot stand gebracht, blijkt dat de stippe naleving van het reglement (K. B. 26 maart 1936) geïntimeerden van hun verantwoordelijkheid ontlast, dat het feit dat het signaal links geplaatst was aan het slachtoffer toeliet het signaal eerder te bemerken;

Overwegende dat de kern van het geschil bestaat in het punt te weten of appellante het bewijs levert dat de gebreken in de voorafgaande signalisatie met het ongeval in oorzakelijk verband staan;

Overwegende dat uit het strafrechtelijk onderzoek gebleken is dat de rechtsvoorganger van appellante volkomen gehandeld heeft alsof hij de trein, die rechts van hem met een snelheid van 60 km. per uur kwam aangereden, niet ontleend had; dat inderdaad de opstellers van het proces-verbaal verklaren dat de wagen geen remprent nagelaten heeft en de leermeester-machinist, die van uit de trein de spoorweg links waarnam, er aan toevoegt dat de auto juist vóór de aankomst van de trein overstak;

Overwegende dat Buysschaert Marc in de loop van de informatie niet onderhoord werd, dat echter uit de bewoordingen van zijn inleidend exploit volgt dat hij staande gehouden heeft dat hij zich niet kon verwachten aan de aanwezigheid van een onbewaakte spoorwegoverweg op een steenweg met tamelijk druk verkeer, dat derhalve de stelling van het slachtoffer wel is te bevestigen dat hij het bestaan van een onbewaakte overweg niet gewaar geworden was;

Overwegende dat het voor de hand ligt dat het slachtoffer zich van de nabijheid van een onbewaakte spoorwegoverweg rekenschap kon geven, die door de verscheidene waarschuwingstekens van de positie-signalisatie aangekondigd was, dat hij zich zeker aan een zware onvoorzichtigheid schuldig gemaakt heeft;

Overwegende niettemin dat zijn missing in een zekere mate te verontschuldigen is, vermits bewezen is dat de elementen van de voorafgaande signalisatie (locomotiefpaal en afstandspalen) met de voorschriften van het reglement niet strookten en dat de aandacht van het slachtoffer op voorhand niet getrokken werd op de trein die in volle vaart op elk ogenblik de rijweg kon versperren;

Overwegende dat het levensgevaar dat een onbewaakte overweg oplevert de stippe naleving van de reglementaire voorschriften veronderstelt, dat de tekortkomingen in het onderhoud van de voorafgaande signalisatie de aansprakelijkheid van deze die de last van het onderhoud heeft, in het gedrang brengt;

dat, gelet op de wederzijdse zwaarwichtigheid der fouten er aanleiding bestaat 1/4 van de aansprakelijkheid ten laste van de dader der tekortkomingen in het onderhoud van de signalisatie te leggen en 3/4 ten laste van de rechtsvoorganger van appellante;

Overwegende dat de waarschuwingstekens waarvan sprake, d.w.z. de door het K. B. van 26 maart 1936

voorgeschreven voorafgaande signalisatie, uitsluitend tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur behoren, op het grondgebied waarvan de overweg gelegen is;

Overwegende immers dat de gemeente bijzonder ertoe gehouden is de veiligheid in de straten en openbare plaatsen te verzekeren, alsmede al wat de veiligheid en het gemak van doorgang in de straten, perons, plaatsen en openbare wegen betreft (decreet van 14 december 1789, art. 50; art. 1, par. 3, titel XI der wet van 16 en 24 augustus 1790);

Overwegende eveneens dat aan te stippen valt dat het K. B. van 16 maart 1935 genomen werd krachtens de wet van 1 augustus 1899 (door die van 1 augustus 1924 en 16 december 1935 gewijzigd), houdende herziening der wetgeving en reglementen op de politie van het vervoer en van het verkeer van alle vervoermiddelen te lande, van trek-, last- of rijdieren en van vee, maar geenszins krachtens de wetten van 12 april 1835 en 11 maart 1866, waardoor de regering gemachtigd wordt reglementen voor de uitbating en voor de polis van de spoorweg te bepalen;

Overwegende dienvolgens dat tweede geïntimeerde ter zake enkel en alleen aansprakelijk dient gesteld te worden, met uitsluiting van de N.M.B.S.;

.....

(Zonder belang.)

Om die redenen,

Het Hof,
rechtsprekende op tegenspraak, gehoord in zijn strijdig advies de heer advocaat-generaal Colard;

gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Ontvangt de hoofdberoepen, alsmede het incidenteel beroep van de N.M.B.S.

Rechtsprekende over de hoofdberoepen :

Doet het vonnis waartegen beroep te niet, uitzonderd waar het aan appellante akte verleent dat zij het door wijlen Marc Buysschaert ingesteld geding herneemt zo in haar eigen naam als in hoedanigheid van moeder-voogdes van haar minderjarige zonen en de zaken heeft samengevoegd;

Hervormende :

Verklaart de vorderingen bij exploten dd. 19-20 oktober 1949 en 6-8 juli 1953 ingeleid, ontvankelijk; zegt de gemeente Sint-Amands aansprakelijk voor een vierde in de schadelijke gevolgen van het ongeval;

Veroordeelt tweede geïntimeerde te betalen aan appellanten ten titel van schadevergoedingen de som van 351,225,50 frank, verhoogd met de vergoedende intresten op 306.743,25 frank (150.000,— + 107.697,25 frank);

vanaf 11 maart 1951 en op 6.595,09 frank, 16.730,05 + 9.650,32 : 4 vanaf de datum van de uitkering;

veroordeelt bovendien geïntimeerde tot de gerechtelijke intresten; verwijst appellante in de drie vierden en tweede geïntimeerde in een vierde der kosten van beide aanleggen;

Wijst appellante van haar vordering af bij zoverre zij tegen de N.M.B.S. gericht was, verwijst appellante in de kosten van beide instanties.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e kamer. — 9 december 1955.

Voorzitter : M. Bossaert.

Raadsheren : M.M. Verougstraete en De Vreese.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Vermeulen.

Advocaten : Mrs Dua, Claeys en Haus.

1. Aansprakelijkheid wegens bouwvalligheid van een gebouw. — Toepasselijkheid van art. 1386 B.W. — Balkonleuning. — Geen fout van het slachtoffer. — Invloed van het rechterlijk gewijsde in strafzaak. (vrijspraak wegen het onvrijwillig toebrengen van lichamelijk letsel) op de contractuele schuld.
2. Aanneming van werk. — Gevolgen van de aanvaarding.
3. Betaling. — Ontvankelijkheid van een verzoek om uitstel van betaling.

1. De leuning van een balkon dient niet alleen tot versiering, maar ook tot borstwering en, zoals het woord zelf het zegt, om er tegen aan te leunen. Zij moet uit dien hoofde ook kunnen weerstaan aan een normale druk, zoals die, welke wordt uitgeoefend door iemand, die er zich bij het overstappen even aan vasthoudt.

De omstandigheid, dat een schilder, die werkzaam is aan een voorgevel, van het balkon naar de begane grond wil afdalen langs een ladder, die naast het balkon is opgesteld, in plaats van langs de binnentrap, levert geen onvoorzichtigheid van zijnentwege op.

Invloed van het rechterlijk gewijsde in strafzaken — vrijspraak wegens onvrijwillige toebrenging van lichamelijk letsel — op de contractuele schuld (zie nader het arrest).

Het gebeven onder een bepaalde druk van de houten leuning van een balkon kan niet worden aangemerkt als het zelfs gedeeltelijk vergaan van een gebouw in de zin van art. 1792 B.W.

2. Het herstel van een balkonleuning door een schrijnwerker behoort tot het soort werken, waarvan de aanvaarding de gebreken dekt.

Hij die art. 1792 B.W. inroept, moet de fout van de aannemer bewijzen.

3. Krachtens art. 1244 lid 7 B.W. moet elk verzoek om verlenging van uitstel van betaling op straffe van niet-ontvankelijkheid worden gedaan binnen de 14 dagen te rekenen vanaf de voor het beslag gedane bevel of vanaf de betekening van de schuldenaar van de eerste akte van rechtspleging. De bewoordingen van art. 1244 lid 7 zijn algemeen en er is geen reden om aan haar toepasselijkheid te onttrekken de verzoeken, die worden gedaan na veroordeling en hoger beroep.

Devreker t/ N. V. Zurich en Vansteenkiste.

Gezien de stukken, o.m. het vonnis tussen partijen op teegnspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, op 29 juni 1954 ;

Ten aanzien van de hoofdvordering :

Overwegende dat appellante vergeefs zou voorhouden dat de leuning van een balkon alleen dient tot versiering; dat zulke leuning ook dient tot borstwering en, zoals het woord zelf het zegt, om er tegen aan te leunen ;

dat zij uit dien hoofde moet kunnen weerstaan aan een normale drukking zoals deze uitgeoefend door

iemand die er zich bij het overstappen even aan vasthoudt ;

Overwegende dat appellante ook vergeefs beweert dat het balkon, bedoeld is de leuning, « in goede staat en zeer stevig » was; dat het tegendeel duidelijk is gebleken niet alleen uit het gebeven zelf van de leuning, maar bovendien uit de stellige vaststellingen van de expert Geers die formeel verklaart dat de hoekstijlen van de leuning totaal rot waren ;

Overwegende dat deze toestand wijst op een gebrek aan onderhoud vanwege de eigenares ;

dat appellante ten onrechte beweert dat de herstellingen die zij had laten uitvoeren, op het ogenblik van het ongeval nog niet waren voltooid; dat het tegendeel blijkt uit de strafbundel ;

dat de eerste rechter derhalve een juiste toepassing heeft gemaakt van art. 1386 B.W. ;

Ten aanzien van de fout van het slachtoffer :

Overwegende dat geenszins bewezen is dat het slachtoffer Margodt zelf een fout heeft begaan ;

dat de omstandigheid dat een schilder, die werkzaam is aan een voorgevel, van het balkon naar de begane grond wil afdalen langs een ladder die naast het balkon is opgesteld, in plaats van langs de binnentrap, geen onvoorzichtigheid in zijn hoofde uitmaakt ;

dat ook de omstandigheid dat Margodt — waarvan overigens niet bewezen is dat hij een abnormaal gewicht zou hebben gehad — bij het overstappen van het balkon op de ladder, zich aan de leuning vasthield terwijl hij zijn been over die leuning sloeg, hem niet als een fout kan worden aangerekend ;

dat, waar het gebrek van de pas herstellende leuning niet zichtbaar was, Margodt niet diende te vermoeden dat de leuning onvoldoende stevig was ;

dat zijn manoeuvre noch abnormaal noch onvoorzichtig was ;

dat het aanbod van bewijs dat appellante dienaangaande in beroep herhaalt, niet ter zake dienend is ;

Ten aanzien van de fout van Vansteenkiste :

Overwegende dat de schrijnwerker Van Steenkiste zich terecht beroept op het arrest van 30 december 1949 dat hem heeft vrijgesproken uit hoofde van onvrijwillige slagen en verwondingen bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, arrest dat kracht van gewijsde heeft erga omnes en betichting die elke fout, ook de geringste, insluit ;

dat appellante vergeefs inroept dat de fout die zij thans aan Van Steenkiste verwijt een contractuele fout is ;

dat geïntimeerde's contractuele fout er immers in zou hebben bestaan de hem opgedragen herstelling van de balkonleuning niet te hebben uitgevoerd naar de regelen der kunst ;

dat de eerste rechter terecht laat opmerken dat deze contractuele fout — de gebrekkige uitvoering van de contractuele opdracht — tevens in zijn hoofde een feit van gebrek aan vooruitzicht of voorzorg zou uitmaken waarvoor hij ter zake werd vrijgesproken ;

dat de beweerdte tekortkoming in de uitvoering van de contractuele opdracht immers volgens appellante hierin zou hebben bestaan dat Van Steenkiste niet ook de hoekstijlen van de leuning heeft hersteld of vernieuwd ;

dat dit nu precies het gebrek aan vooruitzicht of voorzorg is waarvoor Van Steenkiste werd vrijgesproken, nl., volgens de bewoordingen van het arrest, « om zich te hebben onthouden de zijleuningen (bedoeld is eigenlijk : de pin en gatverbindingen die de hoekstijlen

met de zijleuningen verbinden) behoorlijk te herstellen of te vernieuwen » ;

dat het arrest van 30 december 1949 er zich derhalve, krachtens het gezag van het rechterlijk gewijsde, tegen verzet thans deze fout van Van Steenkiste nog te weerhouden ;

Overwegende dat ook art. 1792 B.W. appellante niet kan helpen ;

dat vooreerst het begeven onder een bepaalde druk, van de houten leuning van een balkon bezwaarlijk kan worden aangezien als het, zelf gedeeltelijk, te niet gaan van een gebouw ;

dat het herstellen van een balkonleuning door een schrijnwerker behoort tot het soort werken waarvan de receptie de gebreken dekt ;

Overwegende bovendien dat, zo art. 1792 B.W. weliswaar van openbare orde is zodat men er niet kan aan verzaken en dat elk strijdig beding de sanctie zou oplopen van art. 6 B.W., hij die art 1792 B.W. inroept nochtans de fout van de aannemer moet bewijzen (De Page T. IV nr 897; Delvaux : Traité juridique des bâtisseurs T. II nr 631 ;

dat deze fout nogmaals dezelfde zou zijn als deze waarvoor Van Steenkiste werd vrijgesproken ;

dat de eerste rechter derhalve terecht de eis in vrijwaring heeft afgewezen.

Ten aanzien van de vraag tot uitstel van betaling :

Overwegende dat eerste geïntimeerde terecht opwerpt dat appellante's vraag strekkende tot uitstel van betaling niet ontvankelijk is ;

Overwegende dat het vonnis a quo der Burgerlijke Rechtbank te Brugge, dat uitvoerbaar was verklaard bij voorraad, op 16 juli 1954 aan appellante werd betekend met bevel tot betaling en bedreiging met gedwongen inbeslagneming van haar roerende goederen en van een in het bevel omschreven onroerend goed gelegen te Oostende ;

dat de vraag tot uitstel van betaling pas werd gesteld bij de besluiten dd. 24 oktober 1955 ;

Overwegende dat luidens art. 1244 al. 7 B.W. elk verzoek tot verlenen van uitstel van betaling, op straf van nietigheid moet worden geformuleerd binnen de 15 dagen te rekenen vanaf het voor het beslag gedane bevel of vanaf de aanzegging aan de schuldenaar van de eerste akte van rechtspleging ;

dat de termen van art. 1244 al. 7, « *elk* verzoek tot verlenen van uitstel van betaling », algemeen zijn en er geen reden is om aan haar toepassingsveld deze verzoeken te onttrekken die worden geformuleerd na veroordeling en beroep (Zie H. Rbk Brussel, Ref. Piret 1-2-40, J. T. 40, p. 124, Rev. prat. Not 1941, p. 490) ;

dat zulks niet afdoet aan het recht van appellante om haar beroep tijdens de ganse beroepstermijn in te stellen ;

dat appellante echter, indien zij — niettegenstaande het feitelijk uitstel dat ze reeds genoot sedert juli 1946, datum van het ongeval, of alleszins sedert mei 1951, datum der vordering — niettemin nog uitstel van betaling wou bekomen, deze vraag diende te formuleren binnen de 15 dagen na het bevel, hetzij in een tijdig betekkende beroepsakte, hetzij bij afzonderlijke vordering ;

Om deze redenen,

Het Hof, gelet op art. 25 van de wet van 15 juni 1935; alle andere en meeromvattende besluiten verwerpende als ongegrond ;

Ontvangt het hoger beroep doch verklaart het ongegrond ; bevestigt het bestreden vonnis ; verklaart de vraag tot uitstel van betaling niet ontvankelijk ;

Veroordeelt appellante in de kosten van de aanleg.

HOF VAN BEROEP TE GENT

6e Kamer. — 22 november 1955.

Voorzitter : M. Vanparijs.

Raadsheren : M.M. Santenaire en De Groote.

Advocaat-Generaal : M. Ely.

Advocaat : Mr. Delvoye.

Strafrecht. — Vernieling van afsluiting door vernieling van dakruit.

De vernieling van een dakruit betekent de gedeeltelijke vernieling van een dakbedekking, waarvan de ruit een bestanddeel is; deze vernieling heeft ten gevolge gehad dat de dakbedekking het gebouw niet meer voor de gehele oppervlakte afsloot of beschutte; de dakbedekking komt hier ongetwijfeld voor als een huis- of veldafsluiting die dan ook door de vernieling van de ruit gedeeltelijk werd vernield.

Artikel 545 W.v.S. stelt zowel de gedeeltelijke als de volledige vernieling van een huis- of veldafsluiting strafbaar.

O. M. t/ Gheyns.

Overwegende dat de beklaagde en het Openbaar Ministerie tijdig en regelmatig in beroep zijn gekomen ;

Overwegende dat de openbare vordering aangaande de beledigingen vervallen is door verjaring, meer dan twee maal zes maanden verstreken zijnde sedert de datum der feiten ;

Aangaande de vernieling van afsluiting d.d. 25 april 1954 :

Overwegende dat de argumentatie van de verweerder noch dienend noch afdoende is daar waar zij de braak of de beschadiging van twee eternietplaten bedoelt ; dat de telastlegging inderdaad alleen de vernieling van een dakruit bedoelt ;

Overwegende dat de vernieling van de ruit de gedeeltelijke vernieling betekent van de dakbedekking waarvan de ruit een constitutief deel is ; dat deze vernieling als gevolg heeft gehad dat de dakbedekking het gebouw niet meer voor de gehele oppervlakte afsloot of beschutte ; dat de dakbedekking hier ongetwijfeld voorkomt als een huis- of veldafsluiting die dan ook door de vernieling aan de ruit gedeeltelijk werd vernield ; dat artikel 545 van het Wetboek van Strafrecht, zowel de gedeeltelijke als de volledige vernieling van een huis- of veldafsluiting beteugelt ; dat het bewezen is dat de beklaagde met strafbaar opzet de ruit heeft vernield zodat dan ook het feit lastens beklaagde bewezen is ;

Aangaande de vernieling van gebouw d.d. 11 juli 1954 :

Overwegende dat dit feit zoals voor de eerste rechter, eveneens voor het Hof niet bewezen is gebleken ;

Overwegende dat de door de eerste rechter wegens het feit A d.d. 25 april 1954 toegepaste straf als een gepaste en rechtmatige sanctie voorkomt, als dusdanig te behouden ;

Om deze redenen :

Gelet op de wetsbepalingen in het beroepen vonnis aangehaald en gelet daarenboven op artikel 24 der Wet van 15 juni 1935, artikel 211 van het Wetboek

van Strafvordering, alle wetsbepalingen, door de Voorzitter ter terechtzitting aangeduid;

Het Hof,

Recht doende op tegenspraak:

Ontvangt de ingestelde beroepen en erover wijzen de:

Bevestigt het aangevochten vonnis voor het geheel.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

18 november 1955.

Voorzitter: M. De Necker.

Rechters: M.M. Moerenhout en Verbrugghen.

O.M.: M. Vergote.

Advocaten: Mr Van Tyghem.

Huwelijk. — Verzet van de ouders tegen akte van eerbied. — Beoordeling van de redenen van het verzet. — Opschorting van de voltrekking van het huwelijk vóór door de Rechtbank bepaalde tijd. — O. M. als gevoegde partij.

Het recht van verzet door de ouders tegen de voltrekking van het huwelijk na akte van eerbied is alleen gegeven ten behoeve van de familie en van het kind, daar een onbezonnen huwelijk zou kunnen nadelig zijn voor hun belangen.

De redenen van het verzet dienen dan ook onderzocht te worden met het oog op de kansen van stabiliteit van het voorgenomen huwelijk en van de goede verstandhouding tussen de toekomstige echtgenoten.

De Rechtbank beoordeelt souverain de redenen van het verzet tegen de eerbiedige akte.

Wanneer de Rechtbank het voltrekken van het huwelijk opschort, moet zij zulks niet noodzakelijk bevelen tot de dag, waarop de aanstaande echtgenoot de volle leeftijd van 25 jaar bereiken zal; zij mag ofwel de voltrekking opschorten voor een kortere duur, die zij bepaalt, ofwel bevelen dat partijen na een bepaalde termijn opnieuw voor de Rechtbank zullen verschijnen ter bespreking van de zaak.

Naar luid van artikel 152 B.W. brengt het O.M. enkel een advies uit en handelt dus als gevoegde partij en niet als hoofdpartij, zodat het geen bewijsmateriaal behoeft te verzamelen.

V. t/ V.

Overwegende dat de vordering strekt tot het horen bevelen dat het voorgenomen huwelijk van verweerder, F. V., met juffer A. D., zal worden uitgesteld, en dientengevolge tot het verbod te horen doen aan de heer ambtenaar van de burgerlijke stand te Roeselare, over te gaan tot het voltrekken van dit ontworpen huwelijk;

Overwegende dat V. F.-E., verweerder, zoon van V. P. en M. P., sedert 2 Juni 1955, de ouderdom van 21 jaar heeft bereikt;

Overwegende dat verweerder kennis heeft aangeknoopt met juffer A. D., werkzaam in de vermicellerie Soubry te Roeselare, als fabriekswerkster;

Overwegende dat hij het voornemen heeft dit meisje te huwen;

Overwegende dat bij akte van eerbied, d.d. 5 September 1955, opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand te Roeselare, en aan de ouders betekend op 9 September 1955, verweerder aan zijn ouders hun raad vroeg wegens het door hem voorgenomen huwelijk met juffer A. D.;

Dat op deze akte van eerbied, hun betekend, de beide ouders hun toestemming in dit huwelijk geweigerd hebben en na lezing geweigerd te hebben de akte te tekenen;

Overwegende dat door exploit van 23 September 1955, de ouders verzet hebben betekend tegen het ontworpen huwelijk en hun zoon gedagvaard hebben vóór de Rechtbank;

Overwegende dat de familie, gevestigd op het huwelijk, de grondsteen is van de samenleving en van de Staat;

Overwegende dat het recht vrij in het huwelijk te treden, een natuurlijk recht is, positief gehuldigd in artikel 16, § 1, van de « Universele verklaring der rechten van de Mens » goedgekeurd in zitting van 15 december 1948, door de U.N.O.;

Overwegende dat dit recht door de wetgever mag geregeld worden, maar de vrijheid van keus in brede zin dient uitgelegd te worden;

Overwegende dat de Wetgever van het burgerlijk Wetboek, de voorafgaandelijke toestemming der beide ouders tot het huwelijk van hun kinderen heeft geëist, maar alleenlijk zo deze min dan 21 jaar oud zijn;

Dat boven de 21 jaar en tot 25 jaar, de kinderen gehouden zijn door een eerbiedige akte raad te vragen aan hun ouders, dewelke echter zich kunnen verzetten tegen de voltrekking van het huwelijk;

Overwegende dat het verhaal tegen de voltrekking van het huwelijk, alleenlijk gegeven wordt in het voordeel van de familie en van het kind, daar een onbezonnen huwelijk aan de belangen van deze zou kunnen nadelig zijn (De Page: Dr. Civil, T. I, bl. 528; Kluyskens: Burg. Recht, T. VIII, Personen- en familierecht, bl. 221);

Overwegende dat het kind inderdaad hoeft beschermd te worden tegen zijn eigen onervarenheid, die hem zou kunnen aanzetten tot een onbezonnen huwelijk, terwijl de familie hoeft beschermd te worden tegen een huwelijk, waardoor een onwaardige, die zedelijke en patrimoniale rechten verkrijgt door die akte tegenover de andere familieleden, in de familie zou binnengeloofd worden en dusdoende de eenheid en de goede verstandhouding in het gedrang zou brengen;

Overwegende dat de aangehaalde redenen van het verzet dan ook dienen onderzocht te worden, met het oog op de kansen van stabiliteit van het ontworpen huwelijk en der goede verstandhouding tussen de toekomstige echtgenoten, als op de weerklank van dit huwelijk op de eer van de familie, waarvan het kind een voornaam lid is (Beroep Brussel, 15 jan. 1924, II, bl. 64);

Dat de Rechtbank zich niet kan neerleggen bij de zuiver individualistische stelling dat enkel het belang van het kind in aanmerking mag genomen worden;

Overwegende dat de Rechtbank op soevereine wijze de redenen van het verhaal tegen de eerbiedige akte beoordeelt. (De Page: Dr. Civ. T. I, bl. 536; Beroep Brussel, 18 juni 1930, Pas. 1931, II, bl. 103);

Overwegende dat, wanneer de Rechtbank het voltrekken van het huwelijk schorst, zij zulks niet noodzakelijk bevelen moet tot op de dag waarop de aanstaande echtgenoot de volle leeftijd van 25 jaar bereiken zal, en ofwel de voltrekking mag schorsen voor een mindere duur die zij bepaalt, ofwel bevelen dat partijen na een bepaalde termijn, vóór de Rechtbank terug zullen verschijnen, om opnieuw de zaak te bespreken. (De Page: Dr. Civ. T. I, bl. 536; Kluyskens: Burg. Recht, T. VII, Personen- en familierecht, bl. 221; Roland en Wauters: Code de l'Officier de l'Etat-civil, nr 547; Brussel, 19 febr. 1915; Belg. Jud. 1920, bl. 14);

Overwegende dat door eisers vooreerst de moraliteit

van de verloofde van verweerder in twijfel getrokken wordt;

Dat zij inderdaad laten uitschijnen dat hun zoon, nadat hij op 21 juli 1955, op een volksbal, ter markt te Roeselare, met een meisje kennis aanknoopte, reeds na een paar weken voornemens was met dit meisje te trouwen, en, na tegenkanting van de ouders, kort nadien, op 28 augustus 1955, het ouderlijk huis verliet, om zijn intrek te nemen in het huis van het meisje;

Dat buiten hetgeen op gebied van de moraliteit, deze houding van het meisje en van haar ouders, verdachts heeft, dit bewijst dat de ouders de jongen aantrekken om geldelijke redenen, daar verweerders' vader een zeer welstellend nijveraer is;

Overwegende dat, alhoewel deze houding der ouders van verloofde laakbaar is, en van natuur de eer en reputatie, zowel van het meisje als van verweerder, in gevaar te brengen, op zichzelf niet kan doorgaan als een bewijs dat de verloofde van slechte of zelfs van lichtzinnige zeden is;

Overwegende dat, weliswaar, door eisers gevraagd wordt dat door het ambt van het Openbaar Ministerie, een informatie zou worden geopend over de moraliteit van de verloofde;

Overwegende echter dat op deze vraag niet kan worden ingegaan;

Dat inderdaad, naar luid van artikel 152 B.W. het Openbaar Ministerie in zake enkel een advies uitbrengt en dus handelt als gevoegde partij en niet als hoofdpartij, zodat hij geen bewijsmateriaal hoeft te verzamelen;

Dat wat eisers zelf betreft, deze gebruik moeten maken der bewijsmiddelen die de wet ter hunner beschikking stelt;

Overwegende dat eisers de geringere stand van de verloofde inroepen;

Overwegende dat het standsverschil, mits een minimum opvoeding en een zekere overeenkomst in zake smaak en levensvormen, geen beletsel is voor een gelukkig en duurzaam huwelijk;

Overwegende dat eisers beweren dat de zoon geen inkomen heeft en buiten staat is om een gezin te onderhouden;

Dat de zoon geen studies heeft gedaan, geen bijzondere kennissen of vakmanschap opgedaan heeft die hem zouden toelaten een renderende bedrijvigheid uit te oefenen, en stilaan moest opgeleid worden in de olieslagerij, bedrijf door de vader uitgeoefend;

Overwegende dat verweerder een attest voorlegt van de afgevaardigde-beheerster van het Werk der Kankerbestrijding, waaruit blijkt dat hij in die vereniging werkzaam is tegen een loon van ongeveer 3.000 fr. in de maand;

Overwegende dat dit attest gedagtekend is van 15 oktober 1955;

Overwegende dat dus verweerder sedert enkele weken daar werkzaam is;

Dat tot nu toe het niet bewezen is dat hij voldoening zal schenken en de nodige bekwaamheid heeft om zijn dienst behoorlijk te vervullen;

Overwegende dat dit bezwaar van een gemis aan inkomen dus ernstig is;

Overwegende evenwel dat het niet van aard is het voorgenomen huwelijk, te verhinderen tot wanneer eiser vrij zal mogen beschikken over zijn recht om te huwen, (Luik, 21 maart 1908, P.P. 1908, bl. 927), daar inderdaad, door een proefperiode zal uitgemaakt worden, zo verweerder een behoorlijke broodwinning heeft weten te bekomen, dan niet;

Overwegende dat eisers nog voorleggen dat verweerders' beslissing tot het huwelijk al te haastig werd getroffen;

Overwegende dat inderdaad verweerder min dan zes weken na de kennismaking, reeds het ouderlijk dak verlaten heeft om te gaan inwonen bij zijn verloofde, en minder dan twee maanden na de kennismaking reeds aan zijn ouders een eerbiedige akte liet betekenen;

Overwegende dat zulke spoed, die door geen enkele bijzondere omstandigheid wordt uitgelegd, wijst op een onbesuisde en overijlde beslissing, niet ingegeven door min of meer grondige kennismaking en overleg, dan wel door opstandigheid tegen de ouders, drift en drang zijn eigen weg te gaan, zonder zijn beslissing te overzien;

Overwegende dat wat de belangen van de familie betreft, aangestipt wordt dat de zoon opgeroepen was om de vader op te volgen in het familiebedrijf;

Overwegende dat aan eenieder de vrije keus van zijn beroep gewaarborgd is, en dit zo waar is, dat de wetgever zelf verboden heeft dat men zich voor de duur van het leven zou verbinden (artikel 1780 B.W.);

Dat dit begrip van het familiaal belang dus niet in aanmerking kan komen;

Overwegende dat echter wel de familie er belang bij heeft, dat bij gemis aan behoorlijke broodwinning, nieuwe aanverwanten ten hare laste zouden vallen, ten nadele van de andere leden, wettelijk verplicht levensonderhoud te verschaffen (artikelen 205, 206, 207 B.W.);

Overwegende dat, zo geen redenen bestaan die een definitief verzet tegen het voorgenomen huwelijk wettigen, er grond bestaat om de voltrekking van het huwelijk voorlopig te schorsen tot dat voldoende blijken zal dat verweerder een inkomen bezit en in staat is een gezin te onderhouden;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Gehoord de heer H. Vergote, Eerste-Substituut-Procureur des Konings, in zijn eensluidend advies;

Beveelt dat het ontworpen huwelijk tussen verweerders, F.-E. V., en juffer A. D., voorlopig zal worden uitgesteld;

Dientengevolge, legt verbod op aan de heer ambtenaar van de burgerlijke stand te Roeselare, over te gaan tot het voltrekken van dit huwelijk;

Bevelen dat beide partijen vóór de Rechtbank in de Raadkamer terug zullen verschijnen, ter zitting van 12 oktober 1956;

En gezien de stand van de partijen, compenseert de kosten.

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

Rechtskundig "Weekblad"

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TONGEREN

28 december 1955.

Voorzitter : M. Driessen.

Rechters : M.M. Winants en Alsteens.

Advocaten : Mrs Janssen en De Borman.

Koop en verkoop. — Ziekte van gekochte koe geen dwaling omtrent de zelfstandigheid der zaak.

De ziekte van een gekochte koe kan niet worden ingeroepen als dwaling omtrent de zelfstandigheid van de zaak daar anders de bijzondere wetgeving betreffende de koopvernietigende gebreken in zake verkoop van dieren, waarin die gebreken limitatief worden aangewezen, haar doel zou missen, vermits dan elke ziekte de vernietiging van de koopovereenkomst zou kunnen medebrengen.

Warnants t/ Latet.

Gezien de stukken van het geding en namelijk de regelmatige uitgifte van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Heer Vrederechter van het Kanton Borgloon de 16 februari 1954;

Overwegende dat het beroep, bij deurwaardersexploot van 12 maart 1954 aangetekend, ontvankelijk is;

Overwegende dat de oorspronkelijke eis van beroepene strekte tot de nietigverklaring van de koopovereenkomst van een drachtige koe wegens dwaling over de zelfstandigheid van de zaak en alleenlijk gesteund was op art. 1110 Burg. Wetboek.

Overwegende dat er vooreerst geen dwaling kon bestaan betreffende de drachtigheid van de koe, daar op het ogenblik van de aankoop de drachtigheid vaststond en beroepene, in persoon of met tussenkomst van een derde bevoegde persoon, kon vaststellen of de aangekochte koe een levend of dood kalf droeg;

Overwegende dat beroepene tevergeefs opwerpt, dat hij een gezonde koe wilde kopen, en, vermits deze naderhand een onherstelbare kwaal vertoonde, er in zijn hoofde een dwaling over de zelfstandigheid der verkochte zaak bestaan heeft en dienvolgens de koopovereenkomst dient vernietigd te worden;

Dat beroepene de dwaling over de zelfstandigheid verwacht met de vrijwaring der verborgen gebreken, die veronderstelt dat de verkochte zaak wel deze is, die men heeft willen kopen, doch gezegde zaak aangetaast is van een gebrek;

Dat in casu de verkochte drachtige koe wel deze was die beroepene wou kopen, doch het naderhand bleek, dat ze een ziekte vertoonde en dus gebreken had;

Overwegende dat de ziekte van de koe niet kan ingeroepen worden als grond van dwaling over de zelfstandigheid, daar anders de speciale wetgeving betreffende de koopvernietigende gebreken in zake verkoop van dieren, waarin die gebreken limitatief aangeduid worden, haar doel zou missen, vermits dan elke ziekte de vernietiging van de verkoop zou kunnen meebrengen;

Dat er dus geen sprake kan zijn van dwaling over de zelfstandigheid;

Overwegende dat de eerste rechter ten onrechte een deskundig onderzoek beval en het vonnis waartegen beroep, moet vernietigd worden;

Gezien art. 2, 20 tot 37, en 55 tot 59 der wet van 15 juni 1935, gewijzigd door de wet van 20 juli 1939.

Om deze redenen,

De Rechtbank, zetelend in graad van beroep, sta-
tuerende op tegenspraak;
Verklaart het beroep ontvankelijk en tevens gegrond;
Vernietigt het vonnis waartegen beroep;
Trekt de zaak tot zich;
Wijst de oorspronkelijke eis van beroepene af.
Veroordeelt beroepene tot de kosten van zijn eis in beide gedingen.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

16 april 1955.

Voorzitter : M. Van Lerberghe.

Referendaris : M. Vandekerckhove.

Advocaten : Mrs Soetens en Van Tyghem.

Rechterlijke bevoegdheid. — Vordering van een vennoot tegen de vereffenaars van de N.V. — Onbevoegdheid van de Rechtbank van Koophandel.

De Rechtbank van Koophandel moet als uitzonderingsrechtbank ambtshalve haar bevoegdheid «ratione materiae of personae» onderzoeken.

In het onderhavige geval is de eis ook tegen de vereffenaars en wel in hoofdzaak tegen hen gericht, daar hun afzetting wordt gevorderd met schadevergoeding wegens foutieve handelingen.

De beide vereffenaars zijn tevens aandeelhouders van de N.V. in vereffening en zijn door een aandeelhouder gedagvaard; zij zijn echter geen handelaren, noch als aandeelhouder, noch als vereffenaar.

De door de vennootschap aangestelde vereffenaar is ten overstaan van de vennootschap haar lasthebber; hij wordt niet aangesteld door de aandeelhouders «ut singuli» en vertegenwoordigt evenmin deze aandeelhouders. De vereffenaars vervullen een last en elke lastgeving is van burgerlijke aard.

Door artikel 12, 2° van de wet op de bevoegdheid is de hypothese van vennoot tegenover vennootschap voorzien, maar niet de hypothese van een vordering, ingesteld door een vennoot tegen andere vennoten in hun hoedanigheid van vereffenaars.

Artikel 12, 1° van voormelde wet is niet toepasselijk, daar de vereffenaars-verweerders volstrekt geen beroep maken van het vereffenen van vennootschappen en door de daden van vereffening geen handelsfuncties vervullen, die ze tot koopman maakt.

Zo de Rechtbank van Koophandel bevoegd is jegens de vennootschap, is zij niet bevoegd jegens de vereffenaars en de vordering heeft een gemengd karakter, waardoor wederom de Rechtbank van eerste aanleg bevoegd is.

Verbrugghe t/ Cosaert en cs.

Gezien de daging van 18 november 1954, waarbij eiser jegens de twee eerste fysieke verweerders, gedaagd in hun hoedanigheid van vereffenaars der N.V. Carir, hun afstelling als vereffenaar vordert en de aanstelling door de Rechtbank van één of twee vereffenaars, met verdere vordering der solidaire betaling van 100.000 frank schadevergoeding hoofdens de foutieve en schadeberokkenende handelwijze der vereffenaars;

Feiten :

De N.V. Carir, opgericht op 14 februari 1924 voor 30 jaar, verstrekt op 13 februari 1954;

de buitengewone vergadering van 30 januari 1954, strekkende tot verlenging zoniet tot ontbinding door het verstrijken van de duur en tot vereffening en aanstelling van vereffenaars met hun bevoegdheid, besliste tot niet-verlenging, zodat de vennootschap door het verstrijken van de tijdsduur ontbonden werd en dat twee vereffenaars werden aangesteld: Fridolin Cosaert en Gerard Cosaert;

zij aanvaardden het mandaat en traden op 14 februari 1954 in functie;

thans vordert de aandeelhouder Verbrugghe Florent de afzetting der vereffenaars en hun vervanging, alsmede 100.000 frank schadevergoeding;

eiser Verbrugghe heeft voor zoveel nodig de N.V. Carir in vereffening gedagvaard en vraagt van haar de solidaire betaling van 100.000 frank schadevergoeding, doch louter omwille van schadelijke handelingen door de vereffenaars gesteld.

In rechte:

Bevoegdheid van openbare orde.

Overwegende dat deze Rechtbank als uitzonderingsrechtbank van ambtswege haar bevoegdheid «ratione materiae et personae» moet onderzoeken (Verbr., 29 januari 1926, Pas. 1926, I, 196, en 12 januari 1934, Pas. 1934, I, 167);

Overwegende dat de eis in elk geval ook tegen de vereffenaars en wel in hoofdzaak tegen hen gericht is, daar tegen hen hun afzetting wordt gevorderd met schadevergoeding, hoofdens foutieve handelingen;

Overwegende dat de beide vereffenaars tevens aandeelhouders zijn der N.V. Carir en gedaagd worden door een aandeelhouder;

Overwegende echter dat zij geen handelaars zijn, noch als aandeelhouder, noch als vereffenaar;

dat de vereffenaar, door de vennootschap aangesteld, ten overstaan der vennootschap haar lasthebber is; dat hij niet aangesteld wordt door de aandeelhouders «ut singuli» en dat hij evenmin deze aandeelhouders vertegenwoordigt (R.P.D.B., V°, Soc. Anon. 2511 tot 2513 en 2516);

Overwegende dat verweerders als vereffenaars een mandaat vervullen en dat elk mandaat burgerlijk van aard is, ook dit (eodem loco, n°s 2523, 2819, en Hrb. Brussel, 10 november 1951, J.C.B. 1953, 16);

dat sommigen twee argumenten naar voor brachten om de bevoegdheid van de Handelsrechtbank te staven:

1) het mandaat van de vereffenaar heeft een handelskarakter, daar hij de daden van de handelsvennootschap voortzet, argument dat niet opgaat, vermits het de vennootschap is die handelaarster is, de vereffenaar geen winsttoegmerken heeft en een burgerlijk mandaat vervult;

2) artikel 12, 2° der wet op de bevoegdheid is ter zake toepasselijk, hetgeen onjuist is daar de vereffenaar als vereffenaar geen vennoot is (zie R.P.D.B., V°, Soc. An., n°s 2818 tot 2828) en niet met naam door de wet bedoeld wordt (Hrb. Brussel, 13 april 1911, bevestigd door Hof Brussel, 28 juni 1911, J.C.B. 1911, 246 en 402; Hrb. Brussel, 12 november 1953, J.C.B. 1954, 82);

dat artikel 12, 2° van het gemene recht afwijkt en dus op een beperkende wijze moet uitgelegd worden (Fredericq, T. I, n° 325; R.P.D.B., V°, Soc. An., n°s 2825 en 2826);

dat de hypothese van vennoot tegenover vennootschap door artikel 12, 2° voorzien is, maar niet de hypothese van een vordering ingesteld voor een vennoot tegen andere vennoten als vereffenaars (Hrb.

Brussel, 13 november 1936, J.C.B. 1938, 337, en R.P. D.B., V°, Soc. An., n°s 2818 en volg.);

Overwegende dat artikel 12, 1° niet toepasselijk is, daar de twee verweerders volstrekt geen beroep maken van het vereffenen van vennootschappen en door de daden van vereffening geen handelsfunctie vervullen, die ze tot koopman maakt;

Overwegende dat, zo de Rechtbank bevoegd is jegens de vennootschap, zij niet bevoegd is jegens de vereffenaars en de vordering dan een gemengd karakter draagt, waardoor wederom de Rechtbank van eerste aanleg bevoegd is (Hrb. Luik, 23 september 1952, Jur. Liège 1952-53, 116);

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle andere besluiten afwijzend, Verklaart zich onbevoegd en verwijst eiser tot de kosten;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-teenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

VREDEGERECH TE EKEREN

13 oktober 1955.

Rechter: M. Aerts.

Advocaten: Mrs Ooms en Verhaaren.

Onrechtmatige daad. — Aansprakelijkheid van de Staat voor de onrechtmatige daad van zijn orgaan (militair), ofschoon die daad niet een strafbaar feit oplevert.

Een niet strafbaar feit kan aanleiding geven tot de civielrechtelijke verplichting de daardoor aange-richte schade te vergoeden.

Alhoewel in het onderhavige geval uit de omstandigheden van het strafrechtelijk onderzoek gebleken is, dat de daad verschoonbaar was, is zij toch het gevolg geweest van het feit, dat een militair, terwijl hij met een vrachtwagen van het leger de spoorwegoverweg overstak, verzuimd heeft zijn snelheid te regelen, zoals door de plaatselijke gesteldheid was vereist alsmede door de op dit ogenblik bestaande belemmering van het verkeer, veroorzaakt door een van zijn rechterkant komende vrachtwagen.

Hierin is de door artikel 1382 B.W. vereiste fout te vinden.

De Staat is verplicht de door de onvoorzichtigheid van zijn orgaan veroorzaakte schade te vergoeden.

N.M.B.S. t/ Belgische Staat
(Minister van Landsverdediging).

Aangezien de eis strekt ten einde verweerder te zien en te horen veroordelen om aan aanlegster te betalen, ten titel van schadevergoeding, de som van 2.265 frank, met de vergoedende intresten vanaf 5-10-1954 tot de datum der dagvaarding, de gerechtelijke intresten vanaf deze datum en de kosten van het geding; het te vellen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren spijs alle verhaal en zonder borg;

Aangezien aanlegster verklaart haar eis te vermindern op 2.235 frank, daar er in de inleidende dagvaarding een vergissing is geslopen en zij tengevolge hiervan 2.265 frank heeft gevorderd;

Aangezien verweerder de ontvankelijkheid van aanlegsters eis niet betwist;

Aangezien ten gronde aanlegster aanvoert dat er zich op 5-10-54 te Kapellen, ter hoogte van de spoorweg-overweg nr. 26 een aanrijding voordoet en zij hierdoor een schade leed van 2.235 frank; dat op voormelde dag de genaamde Gilson René, soldaat-milicien, stamnummer 53/77530, behorende tot de eenheid 27 Genie 2° Kie, met een legervrachtwagen van Kapellen naar Brasschaat reed, en bij het oversteken van de spoorwegovergang nr. 26, een van de vangpalen aanreed; dat voornoemde Gilson René verzuimd heeft zijn snelheid te regelen zoals vereist was wegens de plaatsgesteldheid, de belemmering van het verkeer, het zicht, de staat van de weg en het voertuig, opdat de snelheid geen ongevallen zou kunnen veroorzaken noch het verkeer hinderen; dat gezegde Gilson bovendien nagelaten heeft de doorgang vrij te laten voor de van rechts komende bestuurder, in casu de wagen van de genaamde Beevers Johannes, komende uit de L. Bevernagelrei te Kapellen; dat Gilson zich bijgevolg verplicht zag plots te remmen en meer rechts te rijden, met gevolg dat hij in aanrijding kwam met een der vangpalen van overweg nr. 26; dat Gilson aldus door zijn daad en zijn schuld haar een schade toebrengt van 2.235 frank; dat hij weliswaar deze schade onvrijwillig aanbracht, en dan ook rechtmatig wegens het aanbrengen er van de 3e Maart 1955 door de Rechtbank van Politie van het Kanton Ekeren werd vrijgesproken; dat verweerder evenwel gehouden is om de door zijn orgaan onvrijwillig, maar door onvoorzichtigheid aangerichte schade, te vergoeden; dat Gilson inderdaad handelde als orgaan van verweerder, wijl niet alleen zijn schade-veroorzakende daad in rechtstreeks verband met de uitoefening van zijn taak stond en werd verricht in de uitoefening er van, doch ook wijl zijn daad de foutieve uitvoering was van de taak die hij krachtens zijn bediening de macht of de plicht had uit te voeren; dat verweerder mitsdien gehouden is haar de schade, door de schuld van Gilson, voornoemd, veroorzaakt, te vergoeden en haar derhalve verschuldigd is het bedrag van 2.235 frank, met de vergoedende intresten te rekenen van 5 oktober 1954;

Aangezien verweerder weigert de door aanlegster gevorderde schadevergoeding te betalen, beweerend dat de militaan Gilson welke in deze hoedanigheid het orgaan van verweerder was op het ogenblik van het schadegeval, bij vonnis geveld in dato 3 maart 1955, door de Politie-rechtbank van onze zetel vrijgesproken werd hoofdens het feit dat de schade heeft veroorzaakt;

Aangezien gezegde militaan voor voornoemde Politie-rechtbank gedagvaard werd onder betichting van te Kapellen op 5 oktober 1954, een aanhorigheid van de spoorweg te hebben beschadigd;

Aangezien luidens de dagvaarding voor bedoelde politierechtbank, deze overtreding volgens het Openbaar Ministerie, een inbreuk vormde tegen artikel 6 van het K.B. van 25 Oogst 1937;

Aangezien voornoemde Gilson vrijgesproken werd omdat het te zijnen laste gelegde feit niet strafbaar was, daar het uit de gegevens van het strafrechterlijk onderzoek gebleken is dat gezegd feit gepleegd werd in omstandigheden waarin het te verschonen was;

Aangezien inderdaad het blote feit van beschadiging van de spoorweg of van dezes aanhorigheden niet onder de toepassing van de strafwet valt;

Aangezien dit nochtans niet wegneemt dat bedoeld niet strafbaar feit aanleiding kan geven op burgerlijk gebied tot verplichting de tengevolge ervan aangerichte schade te vergoeden;

Aangezien krachtens art. 1382 van het B.W. iedere daad die aan een derde schade veroorzaakt, diegene

door wiens fout deze schade werd aangericht, verplicht is ze te vergoeden.

Aangezien verweerder niet betwist dat zijn orgaan, voornoemde militaan Gilson, op 5-10-1954 te Kapellen, bij het oversteken van spoorwegoverweg nr. 26, een van de vangpalen heeft aangereiden;

Aangezien, alhoewel het uit de omstandigheden van het strafrechterlijk onderzoek gebleken is dat deze daad verschoonbaar was, zij toch het gevolg is geweest — zoals eveneens door gezegd onderzoek werd uitgemaakt — van het feit dat voornoemde Gilson verzuimd heeft, terwijl hij met een legercamion de kwestieuze spoorwegoverweg overstak, zijn snelheid te regelen zoals vereist door de plaatsgesteldheid en door de op dit ogenblik bestaande belemmering van het verkeer, veroorzaakt door een van zijn rechterkant komende vrachtwagen, gevoerd door de genaamde Beevers Johannes;

Aangezien hierin de door art. 1382 B.W. vereiste fout te vinden is;

Aangezien verweerder gehouden is de door de onvoorzichtigheid van zijn orgaan — militaan Gilson — aangerichte schade te vergoeden.

Aangezien er geen tegensprekelijk onderzoek van deze schade heeft plaats gehad;

Aangezien aanlegster haar schade raamt op 2.235 frank, terwijl verweerder beweert dat de schade slechts 1.809 frank bedraagt;

Aangezien, bij gebrek aan de vereiste bewijzen, wij dit laatste bedrag moeten aannemen.

.....

VREDEGERECHT TE BRUGGE

2e Kanton. — 5 december 1955.

Rechter : M. Van Rollegheem.

Advocaten : Mrs. Van Acker en A. Scheere.

Arbeidsongeval. — Verjaring van de vordering tot betaling van vergoeding. — Stuiting van de verjaring. — Strekking van het eerste lid van art. 6 Arbeidsongevallenwet. — Seizoenbedrijf. — Vaststelling van het basisloon. — Rekening te houden met de werklozensteun.

De vordering tot betaling van vergoeding verjaart krachtens artikel 28 van de Arbeidsongevallenwet door verloop van drie jaren; de « dies a quo » van de verjaringstermijn valt samen met het ontstaan van het recht, d.w.z. met het ogenblik van het ongeval.

De verjaring wordt gestuit door uitdrukkelijke of stilzwijgende schuldbekentenis, in casu door bepaalde onderhandelingen tussen de verzekeraar en het slachtoffer van het arbeidsongeval.

Het eerste lid van artikel 6 van de Arbeidsongevallenwet veronderstelt dat het slachtoffer gedurende het gehele jaar, dat aan het ongeval is voorafgegaan, volledig werkzaam is geweest in dezelfde onderneming, waar het ongeval gebeurd is, en dat de onderneming voortdurend is.

De billijkheid eist dat de werklozensteun in het basisloon wordt geïncorporeerd. Ook uit de geest en de geschiedenis van de desbetreffende wet blijkt, dat bij de vaststelling van het basisloon met de dagen van werkloosheid rekening moet gehouden worden. (Zie nader het vonnis.)

De Arbeidsongevallenwet is van openbare orde;

een daarmede strijdige overeenkomst ter afwijkende bepaling van het basisloon is derhalve ongeldig.

Monballiu t/ Mutuelle der Verenigde Syndicaten.

Overwegende dat aanlegger op 10 juli 1952 te Blankenberge het slachtoffer werd van een arbeidsongeval in dienst van een onderneming van zeevaarttoerisme, alwaar hij slechts werkte sedert daags voordien;

Overwegende dat het slachtoffer op 14 september l.l. dagvaardde in toekenning van de wettelijke vergoedingen in zake arbeidsongevallen op basis van een jaarlijks loon van 94.175 frank, een volledige werk- onbekwaamheid vanaf de dag van het ongeval tot 10 oktober 1954 en een bestendige gedeeltelijke vanaf dan tegen 49 %;

Overwegende dat gedaagde als volgt besluit :
dit gedeelte van de eis betreffende de vaststelling van het basisloon is verjaard;

het basisloon bedraagt slechts 15.810,12 frank;
de bestendige gedeeltelijke werk- onbekwaamheid zal deskundig moeten bepaald worden.

Over de verjaring :

Overwegende dat de eis in betaling van de vergoedingen verjaart na drie jaar (samenhangende wet over de arbeidsongevallen : artikel 28); dat de « dies a quo » van de verjaringstermijn zich vereenzelvigt met het ontstaan van het recht, hetzij in dit geval het ogenblik van het ongeval (de Biseau de Hauteville, n° 236); dat voornoemde wettelijke alle vorderingen betreffende de vergoedingen door de wet voorzien beoogt en meer bepaald deze die voor doel hebben het recht van belanghebbende op de forfaitaire vergoedingen te zien bepalen (Delaruwière et Namèche, n° 487);

Overwegende dat als stuiting geldt de uitdrukkelijke of stilzwijgende schuldbekentenis; dat dient aangestipt te worden dat alle uitbetalingen van vergoedingen die zouden gebeurd zijn binst de periode van volledige arbeidsongeschiktheid, hetzij dus tot 10 oktober 1954, geschieden op basis van het door het verzekerings- organisme aanvaard basisloon, zodat deze uitbetalingen niet kunnen beschouwd worden als bekentenis, wat het basisloon betreft;

Overwegende dat uit de door gedaagde medegedeelde briefwisseling blijkt dat er onderhandelingen geschied zijn tussen gedaagde en de mandaathouders van aanlegger nopens het bedrag van het basisloon en dat zelfs op 12 september 1953 het bureau voor arbeidsrecht van het A.B.V.V. het voorstel van de verzekeringsmaatschappij, als basisloon aan te nemen de som van 36.138 frank, aanvaardde;

Overwegende dat onder de toepassing van het artikel 2248 van het Burgerlijk Wetboek vallen bepaalde onderhandelingen tussen deze, die de verjaring inroep en deze tegen wie ze ingeroepen wordt (De Page, deel VII, 2, n° 1194, blz. 1079, en voetnota 6);

Overwegende dat dan ook dient aangenomen te worden dat de verjaring gestuit werd tot 12 september 1953 met het gevolg, dat tijdig gedagvaard werd.

Over het basisloon :

Overwegende dat gedingvoerende partijen het eens zijn over de volgende punten :

a) de onderneming in wier dienst het ongeval gebeurde is een seizoenonderneming;

b) toen het ongeval gebeurde werkte het slachtoffer slechts sedert één dag in die onderneming;

c) tijdens het jaar dat het ongeval voorafging, werkte hij slechts gedurende 57 kalenderdagen en was

werkeloos tijdens al de overige dagen van dit jaar;
d) de alinea II van het artikel 6 van de samen- geordende wetten over de arbeidsongevallen kan niet ingeroepen worden omdat die wettelijke onderstelt dat het slachtoffer gedurende het gehele jaar, dat aan het ongeval voorafging, volledig werkzaam was in dezelfde onderneming waar het ongeval is voorgevallen en dat de onderneming voortdurend weze (Van Goethem, Sociale voorzorg, blz. 17);

Overwegende dat gedaagde op dit geval de alinea's 2 en 3 van voornoemde wettelijke wil zien toepassen omdat het ongeval gebeurde in een seizoenonder- neming alwaar het slachtoffer slechts sedert één dag in dienst was;

Overwegende dat aanlegger anderzijds ook alinea 9 van diezelfde wettelijke inroep; doch dat gedaagde die alinea weert, omdat aanlegger nooit werkloos is geweest in de onderneming waar het ongeval gebeurde;

Overwegende dat zo de onderneming er een is zonder voortdurende arbeid, als basisloon geldt het werke- lijk in de onderneming genoten loon meer de « ver- diensten » gemaakt door de arbeider gedurende het overige van het jaar; dat de kwestie te weten zo de werklozenvergoeding al dan niet als « verdienste » moet beschouwd worden betwist wordt; dat volgens de ene theorie, vermits de werklozensteun bestemd is om uitzonderlijk de bestaansmiddelen van de arbeider aan te vullen, bij gebrek aan normale verdienste, het niet billijk zou zijn met die werklozenvergoeding geen rekening te houden in de vaststelling van het basis- loon (Vrederegerecht Templeuve, 4 mei 1943, en Gem- bloux, 10 oktober 1942, in J.J.P. 1944 à 45, blz. 124); wijl daarentegen volgens een andere theorie de werk- lozenvergoeding niet als verdienste kan aanvaard worden (Vrederegerecht Dendermonde, in beroep beves- tigd 16 november 1951, in Bull. Ass. 1953, blz. 346, en Vrederegerecht Marche en Famenne, 21 januari 1954, in Bull. Ass. 1954, blz. 218);

Overwegende dat vooreerst de billijkheid eist dat de werklozenvergoeding in het basisloon zou worden ge- incorporeerd;

Overwegende dat de wetgever steeds bekommerd is geweest met het geval van het slachtoffer van een werkongeval dat tijdens het jaar dat het voorafgaat werkloos is geweest;

Overwegende dat de wet dd. 27 augustus 1919 in artikel 1 bepaalde dat in de ondernemingen waar chomage geheerst had tengevolge van oorlogsomstan- digheden met die chomagedagen in de vaststelling van het basisloon diende rekening gehouden te worden;

Overwegende dat de oude alinea 9 van het artikel 6 van de wet van 1903, zijnde het artikel 8 van de wet dd. 18 juni 1930, bepaalde dat in de ondernemingen met bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomen- de werkloosheid, in geval van bestendige werk- onbekwaamheid of overlijden van het slachtoffer, de chomagevergoeding in rekening diende gebracht te worden;

Overwegende dat het van belang is te constateren dat die alinea 9 geenszins de alinea 3 over de seizoen- ondernemingen afschafte;

Overwegende dat uit de voorbereidende werkzaam- heden van de wet van 18 juni 1930 voornoemd duidelijk blijkt hetgeen volgt : « Les mots « intermittent — ré- gulier — irrégulier » n'ont pas d'autre signification que d'indiquer que le calcul du salaire de base, indiqué à l'article 9, sera applicable dans tous les cas où le chômage résulte accidentellement d'un événement anormal... Il a paru opportun de consacrer l'application aux périodes de crise économique apportant des chô- mages dans l'industrie, de la règle relative à la

détermination des salaires de base en cas de chômage produit par les événements de guerre... Dans ces conditions la Section centrale estime que, dans les cas de chômage accidentel, parmi lesquels il y a lieu de ranger la grève, le salaire de base de l'année antérieure doit être augmenté du calaire (lees :) que l'ouvrier aurait gagné pendant la période de chômage »);

Overwegende dat daar waar die alinea 9 slechts van toepassing was in geval van bestendige werkonbekwaamheid of dood, een ministeriële onderrichting van 1932 gestuurd aan de verzekeraars, het besluit van de secretarissen-generaal van 9 augustus 1941 en het Regentsbesluit dd. 22 november 1945 die toestand lenigden;

Overwegende dat de wet dd. 10 juli 1951 artikel 8, § 1, die de nieuwe alinea 9 geworden is ook de woorden « bij tussenpozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid » bezigt;

Overwegende dat in het commentaar aan die wet gewijld (J. T. 1951, blz. 484) te lezen staat: « Sous l'empire de la législation antérieure l'obligation d'inclure dans le salaire de base un salaire hypothétique des jours de chômage ne concernait expressément que les cas d'incapacité permanente et de décès de la victime. Dans les incapacités temporaires seules les rémunérations effectivement proméritées par la victime pouvaient être prises en considération »;

Overwegende dat uit de combinatie van de alinea's 2 en 3 en 9 van het artikel 6 van de wet blijkt dat, welke de gevolgen van het ongeval mochten zijn, in de vaststelling van het basisloon rekening moet gehouden worden met de onvrijwillige werkloosheid; dat inderdaad de berekening van het basisloon geenszins beoogt juist te weten wat het slachtoffer gedurende het jaar dat het ongeval voorafging *verdiende*, doch wel een redelijke basis te vinden, die toelaat voor de toekomst met de grootste waarschijnlijkheid het verlies vast te stellen door het ongeval ondergaan;

Overwegende dat eindelijk nergens in de wet een onderscheid te vinden is tussen het geval waar de werkloosheid gebeurde en de onderneming waar het slachtoffer in dienst was toen het ongeval gebeurde en de andere gevallen.

Over het bedrag van het basisloon :

Overwegende dat de wet in zake arbeidsongevallen de openbare orde aanbelangt, zodat tegenstrijdige overeenkomsten als ongeldig voorkomen; dat bijgevolg het akkoord dat blijkbaar ontstaan is om het basisloon te bepalen op de som van 36.138 frank, niet dient weerhouden te worden;

Overwegende dat de wet bepaalt dat de hypothetische remuneratie gelijk is aan het product der vermenigvuldiging van de gemiddelde dagelijkse remuneratie van belanghebbende met het aantal dagen werkloosheid en dat de gemiddelde dagelijkse remuneratie bekomen wordt door het totaal van de werkelijk ontvangen remuneratie te delen door het aantal geleverde werkdagen;

Overwegende dat uit het dossier blijkt dat het slachtoffer gedurende het jaar dat het ongeval voorafging een remuneratie van 15.810,12 frank ontving binst 57 werkdagen, zodat de dagelijkse remuneratie gelijk is aan 15.810 frank : 57 = 277 frank;

Overwegende dat het aantal werkdagen binst de welke het slachtoffer chômeerde (periode 13 september 1951 tot 8 juli 1952) 231 bedraagt, hetgeen geeft : 277 frank × 231 = 63.978 frank;

Overwegende dat het basisloon dan ook bedraagt : 15.810,12 frank + 63.978,— frank = 79.797,— frank;

Over de graad van de bestendige arbeidsongeschiktheid :

Overwegende dat het past desaangaande deskundig te worden ingelicht;

Om deze redenen :

alle andere besluiten verwerpende en rechtdoende op tegenspraak en in eerste aanleg;

1. Verklaart de eis ontvankelijk;

2. Bepaalt het basisloon op 79.797 frank;

3. Beveelt aan partijen binnen de veertien dagen een deskundige aan te stellen, zoniet en bij gebreke daaraan te voldoen benoemt als deskundige de heer Dokter G. De Busschere, geneesheer, wonende te Brugge, Lange Raamstraat 7, met opdracht de gebeurlijke graad van bestendige gedeeltelijke werkonbekwaamheid vanaf 10 oktober 1954 te bepalen;

Kosten voorbehouden;

Verklaart onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, spijs alle voorziening en zonder borg.

BIBLIOGRAPHIE

Th. A. Versteeg. — **Overzicht XXVI van de privaatrechtelijke uitspraken van den Hogen Raad.** — A. Jongbloed & Zoon, 's Gravenhage. 1956.

Het nieuw deeltje gepubliceerd door Mr. Versteeg bevat de belangrijkste uitspraken van de Hoge Raad der Nederlanden uit het tweede halfjaar van 1955. Volgens de bekende methode van de auteur worden de feitelijke omstandigheden van het geval kortbondig samengevat en de retroacten van de rechtspleging vermeld. Dan volgt een beknopte uiteenzetting van de rechtsmiddelen, die opgeworpen werden, van de conclusies van het Openbaar Ministerie en uiteindelijk de bijzonderste overwegingen van het arrest, met verwijzing naar de noten die in juridische publicaties aan het arrest in kwestie gewijld zijn.

Een uiterst nuttige uitgave, zoals wij er in België geen kennen en die ook in ons land zou dienen nageleefd te worden.

J. Pauly en Fr. Poelman. — **L'enfance inadaptée en droit belge.** — Etablissements Bruylant, Brussel. — 1956. — 95 p.

Het werk van de Heren Pauly en Poelman, substituten van de Heer Procureur des Konings, is een overdruk van de verhandeling over het kinderrecht in België, die verscheen in deel XV van het Répertoire pratique onder het trefwoord « Tribunaux pour enfants ».

Het is voorzeker een van de beste verhandelingen die wij in ons land kennen over het kinderrecht. Niet alleen geeft het werk een goede synthese van de rechtsleer en de rechtspraak tot op deze dag, doch de menigvuldige vraagstukken, die gesteld worden betreffende het kinderrecht, worden op grondige en originele wijze onderzocht. De wetgevingen in Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland, Luxemburg en Belgisch Congo betreffende de bescherming van de jeugd worden eveneens vermeld en wat niet het minst belangrijk is, de auteurs wijden een onderzoek aan de verschillende voorstellen tot wijziging van het kinderrecht welke thans in behandeling zijn.

F. Vanden Abeele. — Landbouwcodex. — Uitgeverij voor Gemeenteadministratie, Kortrijk. — Deel I : 1955; deel II : 1956. — p. 464 en 501.

De uitgave van tweetalige verzamelingen van wetten is in ons land in de laatste jaren meer en meer noodzakelijk gebleken. Voor de wetten op de landbouw is dergelijke uitgave thans verwezenlijkt geworden door de Heer F. Vanden Abeele, juridisch adviseur bij het Ministerie van Landbouw. Het werk vormt twee lijvige boekdelen waarin alle wetten en koninklijke besluiten, die op enige wijze met de landbouw verband houden, in hun jongste vorm met alle er bijhorende wijzigingen worden gepubliceerd. Als onderwerpen, waarvan de wettelijke regeling in deze verzameling wordt aangegeven, vermelden wij: veeartsenijkundige politie, dierenbescherming, koopvernietigende gebreken, veeteelt, veevoeder, zuivelproducten, vlees, eieren, honig, enz.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1e mei - 31 mei 1956)

I. Staats- en Administratief Recht

1. *Koloniën.* — Bij K.B. van 31 maart 1956 (Stbl. 4 mei 1956, 3.139) wordt het Regentsbesluit van 1 juli 1947 houdende instelling van het instituut voor wetenschappelijk onderzoek in Midden-Afrika gewijzigd.

2. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 15 maart 1956 (Stbl. 4 mei 1956, 3.144) worden de inrichtingsstatuten, het algemeen reglement en de huishoudelijke reglementen der 3 klassen van de Koninklijke Belgische Akademie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten goedgekeurd.

3. *Financiën.* — Bij M.B. van 30 maart 1956 (Stbl. 4 mei 1956, 3.148) worden de voorwaarden en modaliteiten bepaald betreffende de uitgifte van schatkistcertificaten op zeer korte termijn.

4. *Verkeerswezen.* — Het K.B. van 14 april 1956 (Stbl. 4 mei 1956, 3.150) wijziget het K.B. van 10 september 1936 tot codificatie van de postwetgeving in binnenlandse dienst alsmede het Regentsbesluit van 10 december 1948 houdende wijziging van de posttarieven in binnenlandse dienst.

5. *Financiën.* — De wet van 19 april 1956 (Stbl. 5 mei 1956, 3.167) stelt de begroting vast van het ministerie van economische zaken voor het dienstjaar 1956.

6. *Internationale Overeenkomst. — Statuut van de scheidsrechterlijke commissie in Duitsland.* — De wet van 4 mei 1956 (Stbl. 6 mei 1956, 3.198) keurt het statuut goed van de scheidsrechterlijke commissie voor goederen, rechten en belangen in Duitsland ingesteld door het verdrag inzake de regeling van aangelegenheden voortspruitende uit de oorlog en de bezetting, ondertekend op 26 mei 1952 te Bonn en geamendeerd door het protocol, ondertekend op 26 mei 1952 te Bonn en geamendeerd door het protocol, ondertekend op 23 oktober 1954 te Parijs.

7. *Onbevaarbare Waterlopen.* — Het K.B. van 18 april 1956 (Stbl. 6 mei 1956, 3.215) wijziget het K.B. van 10 juni 1955 betreffende het opmaken van nieuwe beschrijvende tabellen der onbevaarbare waterlopen en plannen waaruit hun toestand blijkt.

8. *Landbouw.* — Het K.B. van 2 mei 1956 (Stbl. 6 mei 1956, 3.215) wijziget het K.B. van 27 april 1933 betreffende de zwijnenpest.

9. *Onderwijs.* — Het K.B. van 12 april 1956 (Stbl. 6 mei 1956, 3.216) stelt de toelagen vast toegekend aan de opzieners bibliothecarissen en hun helpers belast met het beheer van een pedagogische bibliotheek.

10. *Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 10 april 1956 (Stbl. 7 en 8 mei 1956, 3.238) wijziget het organiek kader van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

11. *Financiën.* — De wet van 30 maart 1956 (Stbl. 7 en 8 mei 1956, 3.239) stelt de begroting vast van het Ministerie van Openbaar Onderwijs voor het dienstjaar 1956.

12. *Koloniale School.* — Het M.B. van 29 maart 1956 (Stbl. 9 mei 1956, 3.303) bepaalt de inrichting en de werking van de koloniale school.

13. *Landbouw.* — Het M.B. van 1 mei 1956 (Stbl. 10 mei 1956, 3.342) stelt het bedrag der premieën vast toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

14. *Commissie tot herziening van de wetgeving op het handelsfonds.* — Bij K.B. van 20 april 1956 (Stbl. 10 mei 1956, 3.343) wordt een commissie opgericht, bij het Ministerie van Economische Zaken, om de herziening van de wetgeving op het handelsfonds voor te bereiden.

15. *Openbare Werken.* — Het K.B. van 27 april 1956 (Stbl. 10 mei 1956, 3.346) wijziget het Regentsbesluit van 29 maart 1947 houdende toepassingsmaatregelen inzake erkenning der aannemers.

16. *Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen.* — Het K.B. van 3 mei 1956 (Stbl. 13 mei 1956, 3.403) stelt de intrest en de delgingslasten vast, te dragen door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken op de in 1956 gelichte en nog te lichten schijven harer leningen.

17. *Landsverdediging.* — Het K.B. van 7 mei 1956 (Stbl. 13 mei 1956, 3.404) wijziget het K.B. van 20 februari 1951, betreffende de werving, de vorming en de bevordering van de officieren der actieve kaders van de gezondheidsdienst en betreffende het statuut van de school van de gezondheidsdienst.

18. *Koloniën.* — Het K.B. van 31 maart 1956 (Stbl. 14-15 mei 1956, 3.427) wijziget het K.B. van 8 november 1954 houdende instelling bij het Ministerie van Koloniën van een Hoger Raad voor onderwijs.

19. *Financiën. — Koloniale schuld 4 1/2 % 1956-1971.* — Bij K.B. van 9 mei 1956 (Stbl. 14-15 mei 1956, 3.428) wordt de Minister van Koloniën ertoe gemachtigd in België titels van de Openbare Congolese schuld, ten belope van een nominaal bedrag van

2 milliard 100 miljoen Belgische frank uit te geven, tegen een jaarlijkse intrest van 4 ½ %.

20. *Financiën.* — *Koloniale schuld 4¼ % 1956-1971.* — Bij M.B. van 9 mei 1956 (Stbl. 14-15 mei 1956, 3.428) worden de voorwaarden en modaliteiten bepaald voor de uitgifte in België van de koloniale schuld 4¼ % 1956-1971.

21. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 13 april 1956 (Stbl. 14-15 mei 1956, 3.436) worden de voorwaarden bepaald betreffende de samenstelling van de examencommissies, opgericht in de gesubsidieerde en de erkende bijzondere inrichtingen en afdelingen van inrichtingen en afdelingen van inrichtingen voor normaal- of technisch normaal onderwijs.

22. *Landbouw.* — Bij M.B. van 8 mei 1956 (Stbl. 16 mei 1956, 3.457) wordt de land- en tuinbouwtelling op 15 mei 1956 voorgeschreven.

23. *Openbare Werken.* — Bij K.B. van 27 april 1946 (Stbl. 17 mei 1956, 3.487) wordt het Regentsbesluit van 2 juli 1949 gewijzigd betreffende de staatstussenkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en verenigingen van polders of van wateringen.

24. *Landbouw.* — Bij M.B. van 11 mei 1956 (Stbl. 17 mei 1956, 3.490) wordt aan de tarwehandelaars en aan de nijverheidsmaaiers het opmaken van sommige bescheiden voorgeschreven.

25. *Landbouw.* — Het K.B. van 8 mei 1956 (Stbl. 18 mei 1956, 3.516) kent, onder bepaalde voorwaarden, toelagen toe voor de grondverbeteringswerken uitgevoerd door de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendom en de door haar erkende maatschappijen.

26. *Verkeerswezen.* — Het K.B. van 25 april 1956 (Stbl. 18 mei 1956, 3.521) stelt de binnenlandse telex-tarieven vast.

27. *Verkeerswezen.* — Het M.B. van 26 april 1956 (Stbl. 18 mei 1956, 3.522) reglementeert de telex-tarieven.

28. *Mijnen.* — Het M.B. van 12 april 1956 (Stbl. 19 mei 1956, 3.552) genomen bij toepassing van art. 16 van het K.B. van 12 september 1955, regelt het gebruik der springstoffen in de ondergrondse werken van de mijnen.

29. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 31 maart 1956 (Stbl. 19 mei 1956, 3.554) wijziget het K.B. van 27 januari 1954 houdende vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Verkeerswezen.

30. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 17 mei 1956 (Stbl. 20 mei 1956, 3.575) wordt een hoge raad voor het technisch onderwijs ingericht.

31. *Landsverdediging.* — Het M.B. van 16 mei 1956 (Stbl. 20 mei 1956, 3.578) stelt de toelage vast voor levensmiddelenrantsoen, alsmede de menagevergoeding voor militairen.

32. *Landsverdediging.* — Bij M.B. van 16 mei 1956 (Stbl. 20 mei 1956, 3.578) wordt de buiten-menagevergoeding voor militairen vastgesteld.

33. *Scheepvaartwegen.* — Het K.B. van 7 mei 1956 (Stbl. 21-22-23 mei 1956, 3.614) wijziget, wat betreft de bijzondere reglementen voor het kanaal van het centrum en het kanaal van Nimy naar Blaton, het K.B. van 7 september 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen.

34. *Onderwijs.* — Het K.B. van 5 mei 1956 (Stbl. 24 mei 1956, 3.647) stelt het minimum aantal leerlingen vast dat de door de provincies en de gemeenten tot stand gebrachte inrichtingen voor middelbaar onderwijs moeten tellen om van staatswege gesubsidieerd te kunnen worden.

35. *Onderwijs.* — Het K.B. van 9 mei 1956 (Stbl. 24 mei 1956, 3.649) stelt de weddenschalen vast die in aanmerking komen ter berekening van de staats-toelagen aan inrichtingen voor middelbaar- en normaal onderwijs.

36. *Internationaal akkoord.* — In het Stbl. van 25 mei 1956 (3.666) verscheen de tekst van het verdrag tussen België en Nederland nopens de samenvoeging van de douane-behandeling aan de Belgisch-Nederlandse grens, ondertekend op 13 april 1948 te 's-Gravenhage.

37. *Onderwijs.* — Het K.B. van 18 april 1956 (Stbl. 25 mei 1956, 3.673) stelt vast :

- 1) het minimum aantal leerlingen dat de door de provincies en de gemeenten tot stand gebrachte inrichtingen voor normaal onderwijs moeten tellen om van staatswege te kunnen worden gesubsidieerd;
- 2) de wijze waarop de aan die inrichtingen verleende staatstoelagen worden berekend.

38. *Landsverdediging.* — Het K.B. van 23 mei 1956 (Stbl. 25 mei 1956, 3.678) stelt de voorwaarden vast op grond waarvan de hulpofficieren van de luchtmacht kunnen bevorderd worden.

39. *Wisselbeurs Antwerpen.* — Het K.B. van 17 mei 1956 (Stbl. 26 mei 1956, 3.701) wijziget de verordening op de openbare fondsen- en wisselbeurs te Antwerpen.

40. *Onderwijs.* — Het K.B. van 9 april 1956 (Stbl. 27 mei 1956, 3.726) stelt voor de rijksuniversiteit te Gent de lijst vast der kursussen waarvoor, benevens het advies van de faculteiten, scholen, instituten of centra, op het programma waarvan de cursus geplaatst is, het advies van een andere faculteit vereist is wanneer in een vacature moet worden voorzien.

41. *Rijkspersoneel.* — Het K.B. van 10 april 1956 (Stbl. 27 mei 1956, 3.730) wijziget het K.B. van 30 maart 1939, betreffende de indeling in categorieën van het rijkspersoneel.

42. *Justitie.* — Bij K.B. van 23 mei 1956 (Stbl. 30 mei 1956, 3.794) wordt het maken van twee fotografische afdrucken voorgeschreven van al de akten van de burgerlijke stand opgemaakt tijdens de bezetting in het gedeelte van het Belgische grondgebied dat in mei 1940 wederrechtelijk bij Duitsland werd ingelijfd.

43. *Ministerie van Economische Zaken.* — Het K.B. van 24 mei 1956 (Stbl. 30 mei 1956, 3.796) wijziget het organiek kader van het Ministerie van Economische Zaken.

44. *Onderwijs.* — Het K.B. van 18 mei 1956 (Stbl. 31 mei 1956, 3.814) wijziget de op 31 december 1949

gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

45. *Ministerie van Justitie*. — Het K.B. van 24 mei 1956 (Stbl. 31 mei 1956, 3.816) wijzigd het vast kader van het administratief personeel van het hoofdbestuur van het ministerie van justitie.

II. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon

46. *Sociale wetgeving*. — Het K.B. van 5 mei 1956 (Stbl. 11-12 mei 1956, 3.378) wijzigd het K.B. van 22 december 1955 tot oprichting van een commissie voor de studie van de ordening en de vereenvoudiging van de met de controle op de sociale wetgeving belaste diensten.

47. *Arbeidsbescherming*. — Het K.B. van 17 april 1956 (Stbl. 13 mei 1956, 3.402) wijzigd titel I, hoofdstuk II, A van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming.

48. *Gezinsverlofgeld*. — Bij K.B. van 4 mei 1956 (Stbl. 18 mei 1956, 3.510) worden de voorwaarden bepaald betreffende de toekenning van een gezinsverlofgeld in 1956.

49. *Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid*. — Bij M.B. van 2 mei 1956 (Stbl. 18 mei 1956, 3.515) worden sommige dagen van inactiviteit met arbeidsdagen gelijkgesteld voor de toepassing van de artikelen 75 en 77 quinquies van het Regentsbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

50. *Hotelbedrijf*. — Het K.B. van 30 april 1956 (Stbl. 21-22-23 mei 1956, 3.605) stelt de opzeggingstermijnen vast voor de ondernemingen die onder de bevoegdheid van het nationaal paritair comité voor het hotelbedrijf ressorteren. De opzeggingstermijn, wanneer het gaat om een verbintenis voor onbepaalde termijn, bedraagt 7 dagen voor de werkgever en 3 dagen voor de arbeider.

51. *Arbeidsbescherming*. — Het K.B. van 14 mei 1956 (Stbl. 24 mei 1956, 3.645) wijzigd het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming wat betreft de recipiënten voor samengeperst, vloeibaar gemaakt of opgelost gas.

52. *Diamantnijverheid*. — Bij M.B. van 30 april 1956 (Stbl. 26 mei 1956, 3.699) wordt bij de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid een gespecialiseerde nationale commissie van advies voor de diamantnijverheid opgericht.

53. *Middenstand*. — *Personeelszorg*. — Krachtens de wet van 15 mei 1956 (Stbl. 31 mei 1956, 3.810) betreffende de diensten voor personeelszorg is het de Staat, de provincies en de gemeenten alsook de openbare diensten verboden aan de door hen bezoldigde personen of aan de leden van hun gezin waren of goederen te verkopen of uit te delen, noch aan deze verschillende personen kosteloos of onder bezwarende titel diensten te verstrekken, met uitzondering van het verschaffen van maaltijden of dranken of van diensten van sociale of medische aard.

Behoudens enkele uitzonderingen is het eveneens aan de werkgever, natuurlijke of rechtspersoon, verboden aan zijn bedienden of werklieden en aan de leden van hun gezin, zelfs of door een tussenpersoon

waren of goederen te verkopen en ten voordele van die personen diensten te verstrekken of te laten verstrekken.

Overtredingen worden gestraft met een geldboete van 100 tot 1.000 frank.

III. Fiscaal Recht

54. *Met het zegel gelijkgestelde taxes*. — Het K.B. van 22 mei 1956 (Stbl. 26 mei 1956, 3.702) wijzigd het wetboek en de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

55. *Invoerrechten*. — Bij K.B. van 27 mei 1956 (Stbl. 28-29 mei 1956, 3.765) wordt het tarief van invoerrechten behorende tot de Belgisch-Luxemburgs-Nederlandse douane-overeenkomst gewijzigd overeenkomstig een bij dit besluit gevoegde tabel.

56. *Invoer*. — Bij de K.B. van 25 mei 1956 (Stbl. 31 mei 1956, 3.814) en 29 mei 1956 (Stbl. 31 mei 1956, 3.815) wordt het K.B. van 11 maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer gewijzigd.

H. Boonen.

MEDEDELINGEN

INTERUNIVERSITAIR INSTITUUT VOOR SOCIAAL RECHT

Het Interuniversitair Instituut voor sociaal recht hield zijn vijfde studiedag op zaterdag 2 juni 1956, onder voorzitterschap van Professor Van Goethem, in de lokalen van de Rijksuniversiteit te Gent, over : De codificering van het Sociaal Recht.

Op de dagorde stonden :

- Verslag van M. Marcel Storme, assistent aan de Rijksuniversiteit te Gent, over « De problemen van de codificering ».
- Verslag van M. J. Steyaert, advocaat bij het Hof van beroep te Gent, over « Inleiding tot de codificering in het Sociaal Recht van België ».
- Bespreking der verslagen van HH. Storme en Steyaert.

PROBLEMEN IN VERBAND MET DE BESCHERMING VAN DE JEUGDIGE DELINQUENTEN EN ONAANGEPASTEN

Door het Ministerie van Justitie wordt op maandag, 25 juni aanstaande, te 3 uur, in het Paleis der Academiën, een academische zitting gehouden gewijd aan de « Problemen in verband met de bescherming van de jeugdige delinquenten en onaangepasten ».

Zijne Majesteit de Koning zal de zitting met Zijn aanwezigheid vereren.

Het programma van deze zitting is het volgende :

De Heer Albert Lilar, Minister van Justitie : « Actuele vraagstukken in verband met de kinderbescherming ».

De Heer Paul de la Vallée-Poussin, Voorzitter van de Koninklijke Commissie der Beschermingscomité's : « Een voorbeeld van bereidwillige medewerking : de Beschermingscomité's en de Kantonnale Voogdijraden ». Juffrouw Aimée Racine, Hoogleraar bij de Vrije Universiteit te Brussel, Verslaggever van het Instituut voor Sociologie Solvay voor de studiën betreffende de jeugdige delinquenten : « Noodzakelijkheid van een wetenschappelijk onderzoek ».

TAALKUNDIGE KRONIJK

Uittreksel uit Dalschot's Opstelwoordenboek

Niet in de handel.

Antistrofon: onjuiste gevolgtrekking die de tegenstander in zijn mening bevestigen in plaats van hem te overtuigen.

Antithese: tegenstelling als stijlfiguur.

Antoniem: van tegenovergestelde betekenis.

Antonomasia: stijlfiguur, waarbij in plaats van de gewone naam een andere, gewoonlijk figuurlijke, gebruikt wordt (naamwisseling).

Antonomist: tegenstander van de wet.

Antwoord: (réponse, Antwort, answer).

Ep. aangenaam, affirmatief, dubbelzinnig, kort, brutaal, categoriek, klaar, (on)gunstig, rechtstreeks, ontwijkend, aanmoedigend, fier, openhartig, koud, stout, onverwacht, vrank, onmiddellijk, onbeleefd, onvoorzichtig, onverwacht, (on)eerlijk, naïef, negatief, spottend, edel, officieel, spoedig, kinderachtig, dwaas, rechtzinnig, geestig, laattijdig, levendig, dringend, twijfelachtig, droog, eenvoudig, edel, hoogmoedig, handig, slim, verstandig, scherp, snibbig, zot, bijtend, onbeschaamd, beslist, bepaald, hoogdravend, navolgend, toestemmend, bevestigend, bevredigend, ontkennend, weigerend, afwijzend, zacht, behendig, bitter, dom, bits, uitdagend, tergend, driftig, rond, beslist, uit de hoogte, sluw, geslepen, flink, schaamteloos, aanmatigend, beslissend, verbijsterend, minachtend, omstandig, hard, veelbetekend, welsprekend, verlegen, onbeholpen, opvliegend, aanmoedigend, schalks, guitig onhandig, aarzeland, misplaatst, onbeschoft, onvoorbereid, schaamteloos, onbetamelijk, plat, zorgwekkend, onbeschaamd, onveranderlijk, juist, laconisch, kort en bondig, kwaadwillig, doortrapt, afdoend, pikant, nauwkeurig, zakelijk, geruststellend, wijs, ongerijmd, verbazend, algemeen, afzonderlijk.

Ww. Geven, zenden, wederbrengen, zonder — laten, het — schuldig blijven, afwachten

Vz. Tot of ten — geven, voor — geven, in — op...

Als rechtsterm c/ eis. Schriftelijke verwerping van de gedaagde.

Conclusie van — : de akte waarin de verwerping vervat is.

Spr. Na de eis komt het antwoord. Een zacht antwoord stilt de toorn. Het beste antwoord is zedig zwijgen.

Ego de caso loquor, tu de creta respondes.

(Erasmus).

Keine Antwort ist auch eine Antwort.

Antwoorden: antwoord geven. *Beantwoorden*: aan verwachtingen.

Aoristisch: onbegrensd, onbepaald.

A.p., anno passato = in het afgelopen jaar.

Apanage: toelage uit de staatskas aan niet-regerende leden van het vorstelijk geslacht.

Ep. Schitterend, nederig.

Apart: séparément; (apart, separat, gesondert: separately) — e kast, kamer... een — woordje (onder vier ogen)

Iem. — roepen, zetten, spreken. Iets — leggen.

Bijw. Een punt — behandelen. Exemplaar — te verkrijgen.

Apagoge: Bewijsvoering in de redekunst, waarbij men niet rechtstreeks het aangevoerde bewijst, maar dat zoekt door de ongerijmdheid van het tegengestelde of de blootlegging der tegenwerpingen. (Deductio ad absurdum).

TIJDSCHRIFTEN

Arresten en adviezen van de Raad van State: februari 1956.

Rechtspraak.

Rechtskundig Tijdschrift voor België: n°s 3-4, 1956.

Yves Van der Mensbrugghe, Het voorbehouden domein in het handvest der verenigde naties. — Adv. J. Steyaert, De codificatie van de sociale wetgeving in België. — R. Van Lennep, Bewarende Maatregelen.

Tijdschrift voor Gemeenterecht: 5^e afl. - mei 1956.

Aanbestedingen en leveringen. — Begrotingen (gemeente). — Benoemingen. — Bezoldigingen. — Burgemeester. — Jacht. — Medisch schooltoezicht.

Tijdschrift voor Notarissen: n° 4 - april 1956.

F. Kerremans, Bevel tot nederlegging van eigenhandig testament (art. 1007 B.W.). — Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad: afl. 23 - 9 juni 1956.

Mr. Dr. Diamans, Hoe staat het met de Duitse schadevergoeding voor Nederlandse nazi-slachtoffers? (I). — Mr. J. van Creveld, De procesregeling in het Nader Gewijzigd Ontwerp van Wet houdende een nieuwe regeling inzake Belastingrechtspraak. — Mr. J. Leyten, De bloemlezing in de dagvaarding.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie: n° 4449 - 9 juni 1956.

Prof. Mr. M. H. Bregstein, De rechtspersoon in het nieuwe B.W. (II, slot). — Mr. Drukker, Erfpacht-uitgifte tegen een wisselende canon, m.o. Y. D. C. van Duyn.

Rechtsgeleerd Magazijn Themis: afl. 3 - 1956.

Prof. Mr. G. de Grooth, Uitbreiding bewind of invoering van een Nederlands trustrecht en het ontwerp-Meijers. — Prof. Mr. W. F. Prins, Noodstaatrecht. — Mr. W. Nolen, Arbitrage naast overheidsrechtspraak.

Journal des Tribunaux: n° 4111 - 10 juin 1956.

J. Th. Wouters, La revision pour cause d'erreur en matière de résistance armée. — Jurisprudence.

Revue de Droit Intellectuel l'ingénieur-conseil: n°s 1-3.

F. G., Convention de Chicago du 7 décembre 1944 relative à l'aviation civile internationale.

Revue internationale des sciences administratives: n° 1 - 1956.

Ed. Pierre Seeldrayers, Editorial. — M. Enrique Sayagues Laso, Les établissements publics économiques en Uruguay. — Yves Chapel, Le droit disciplinaire des fonctionnaires fédéraux dans la République fédérale allemande. — M. Pierre Ruais, Régime comparé des transports publics de voyageurs à Paris et à Londres. — A. Cocâtre-Tilgien, Recours pour excès de pouvoir et contrat dans la jurisprudence du conseil d'Etat Français. — Eric Hader, La constitution danoise de 1953. — V. Crabbe, Entretien. — Paul-Victor Collin, Considération sur le recrutement et la formation professionnelle du personnel de l'Etat.

Recueils Dalloz et Sirey: 22e cahier - 9 juin 1956.

Paul Durand, La connaissance du phénomène juridique et les tâches de la doctrine moderne du droit privé.